Nº. 271. Aº. 1860.

DINGSDAG 13 NOVEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... *f* 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 10 November.
(*Particuliere Correspondentie.*)

In een mijner vorigen schreef ik u dat het Corps Diplomatiek, met uitzondering van de Gezanten van Perzië en Honduras, niet bij het banket van den Lord Maire zou tegenwoordig zijn. Ofschoon nog gisteren door sommige onzer ministeriële bladen het tegendeel werd beweerd, waren, behalve graaf de Persigny en den Sardinischen Minister, die wel geen reden kunnen hebben om over ons Gouvernement ontevreden te zijn, de Afgezanten der overige Europesche Hoven dan ook afwezig.

Naar men mij verzekert werd de heer de Persigny, na door lord John Russell speciaal en dringend te zijn uitgenoodigd, door Napoleon gelast aan die uitnoodiging gehoor te geven. Onder de verschillende redevoeringen die bij den maaltijd gehouden werden, was die van den Franschen Minister het meest belangrijk. De strekking er van was bijzonder vredelievend en vindt hier algemeenen bijval.

De gezant trachtte hoofdzakelijk in zijne redevoering te doen uitkomen, hoe het wantrouwen, dat men jegens Napoleon voedde, volkomen ongegrond was, en dat men voor geen vredebreuk tusschen Frankrijk en Engeland behoefde te vreezen, daar de beide Natiën door oorlog alles konden verliezen en niets er bij winnen. Hij wijdde vervolgens uit over de heilzame gevolgen van het handelsverdrag, doch ging den staat der Europesche aangelegenheden stilzwijgend voorbij. Men gelooft hier algemeen, dat de redevoering in de Tuileriën reeds vooraf was opgesteld en dus door Napoleon gedicteerd. Ons publiek is intusschen zeer verwonderd dat lord Palmerston in zijne redevoering zich volstrekt niet, hetzij direct of indirect, over lord John Russell's depêche uitliet. Zijn lordschap gaf zijne bijzondere tevredenheid te kennen over de goede verstandhouding, die tusschen de Engelsche en Fransche troepen in China heerscht. Hij was nog al vrij schamper in zijne uitdrukkingen, dat, juist om zich de vriendschap van Napoleon waardig te toonen, Engeland eene mannelijke en waardige positie moest aannemen, zich vooral moest versterken, en door eene aanzienlijke zeemagt het evenwigt moest herstellen. Lord John Russell sprak zeer weinig; zijne woorden waren evenwel geheel overeenkomstig den inhoud zijner depêche. De Tories schijnen intusschen nog niet uit het veld geslagen. Zij vallen lord Russell c. s. nog steeds met verbittering aan. Ik geloof echter niet, dat het hun iets zal baten. De liberalen hebben op het oogenblik geheel de overhand. Men kan zich moeijelijk de welwillendheid voorstellen, die lord John Russell zich door zijne stoutmoedige depêche bij onze Natie heeft verzekerd.

Donderdag avond overleed hier de kolonel Charles Rowley Lascelles. De overledene trad reeds in zijn 15de jaar in 's Lands dienst en onderscheidde zich in verschillende veldtogten. In 1815 nam hij ook deel aan den veldtogt in de Nederlanden, was tegenwoordig te Quatre Bras en Waterloo en ook bij de inneming van Perrone. Hij is slechts 65 jaren oud geworden.

De Morning Post heeft de navolgende depêche van zijn Parijschen correspondent: „Verschillende bladen trachten de waarschijnlijkheid voor te stellen eener naderende diplomatieke breuk tusschen Frankrijk en Rome. De gebeurtenis is meer dan twijfelachtig. Het gerucht dat de Paus voornemens is uit Rome te vertrekken, zoodra Frans II Gaëta zal hebben verlaten, rust ook op onzekere gronden. Zekere door het Romeinsche Gouvernement genomen maatregelen bewijzen integendeel dat de Paus niet verlangend is zijne bezittingen te ontruimen."

Volgens den Napelschen correspondent van den Times en de Daily News heeft Garibaldi gisteren Napels verlaten en zich naar het eiland Caprera begeven. De Italianen alhier beschouwen die handeling als hoogst gewigtig en in stede van haar aan behoefte aan rust toe te schrijven beweren zij ten sterkste dat hij zich aldaar zal bezig houden met plannen te beramen ter bevrijding van Venetië en Hongarije. Caprera schijnt voor dergelijke overpeinzingen de lievelingsplaats van Garibaldi te zijn. Daar werd ook door hem het plan ontworpen tot den aanval op Palermo.

Onze bladen worden met brieven bestormd die eenparig het uitstapje onzer vrijwilligers naar Parijs afkeuren; zelfs de Morning Chronicle ziet zich genoodzaakt eenige dier brieven heden morgen in zijne kolommen op te nemen.

Van Malta schrijft men: De Fransche stoomboot is hier aangekomen met berigten uit Egypte, dat Fuad-Pacha was teruggeroepen, dat de vijf mogendheden hadden geprotesteerd en dat de Fransche troepen naar Beyruth terugtrokken, om aldaar versterkingen af te wachten.

— De Regering heeft, ten gevolge der door de verbonden legers in China behaalde zegepralen, eervolle beloningen aan de hoofden der Engelsche land- en zeemagt aldaar verleend. Sir J. Hope Grant, de bevelhebber der landtroepen, is tot ridder grootkruis der militaire Bath-orde, en de vice-admiraal J. Hope, de bevelhebber der zeemagt, tot kommandeur dier orde bevorderd.

— Ofschoon de Times de opmerking maakt dat in de redevoering, door den graaf de Persigny aan den maaltijd van den Lord Maire uitgesproken, niets bepaalds ten opzigte van Italië gezegd wordt, leidt dat blad daaruit geenerlei ongunstig gevolg af. Daarentegen doet het opmerken hoe de omstandigheid, dat de vertegenwoordiger van Frankrijk, in wien Napoleon III zoo groot vertrouwen stelt, opzettelijk uit Parijs naar Londen gekomen is om die redevoering te houden, het bewijs oplevert dat de Keizer ernstig en opregt wenscht de thans tusschen Frankrijk en Engeland bestaande eensgezindheid te handhaven. De Engelsche Natie, meent de Times, zal aan de vriendschappelijke uitdrukkingen van den heer de Persigny opregtelijk geloof slaan, en zij zullen ook op geheel Europa een zeer gunstigen indruk maken.

— Naauwelijks was de tijding van het overlijden des admiraals sir C. Napier te Devonport doorgedrongen, of de matrozen der aldaar liggende oorlogschepen besloten een dag van hunne gage op te offeren, ten einde den grondslag van een fonds tot oprigting van een gedenkteeken voor hem te leggen. Wanneer de matrozen der geheele oorlogsvloot zich hierbij aansluiten, dan zal ieder hunner niet eens een geheelen dag gage behoeven op te offeren om de vereischte gelden bijeen te brengen.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 November.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De telegrafische mededeelingen omtrent de toespraken aan het banket van den Lord Maire gehouden, hebben gisteren te Parijs een vrij levendigen indruk gemaakt en aan de beurs eene rijzing van alle fondsen veroorzaakt. De Anglo-Fransche alliantie is dus op nieuw bevestigd. Voor hoe lang? Daarenboven komt het mij voor dat de verzoening slechts schijnbaar en niets dan eene taktiek is van de beide Regeringen, die voor het oogenblik de noodzakelijkheid inzien van zich aaneen te sluiten, ten einde de uitwerking te voorkomen van eene overeenstemming tusschen Oostenrijk en Rusland.

Wat er van zij voor de toekomst, wij hebben thans slechts het feit van den dag te beoordeelen en dit komt ons voor vrij geruststellend te zijn, ten aanzien van zekere oorlogzuchtige eventualiteiten.

Tegelijkertijd deelt le Courrier du Dimanche een brief uit Berlijn mede, waarin verzekerd wordt dat „de vrede verzekerd is, althans voor het oogenblik." De briefschrijver meent te kunnen verzekeren, op grond van vertrouwde inlichtingen, dat Oostenrijk eene defensive houding zal bewaren. Le Courrier du Dimanche leert ons hiermede niets nieuws. Zoo Frans Jozef niet op den dag zelf toen hij van Warschau terugkeerde aan zijne troepen bevel heeft gezonden om de Mincio over te trekken, is dit alleen omdat hij begreep dat de rol van aanvaller hem andermaal noodlottig zou kunnen worden; dáárin ligt het geheim van den vrede, waarin wij ons van nu af tot aan het voorjaar zullen mogen verheugen.

Men spreekt nog altijd van eene constitutie, welke de Keizer van Oostenrijk, dien de kerkelijke bladen van Parijs thans *den Koning van Venetië* noemen, aan Venetië wil verleenen; hij zou tot onderkoning benoemen den Aartshertog Maximiliaan, met instellingen welke aan het Land zijne autonomie zouden waarborgen.

Het is zeer mogelijk, het is zelfs waarschijnlijk dat aan de bevolking der Venetiaansche provincie eene constitutie zal worden gegeven, maar zij zal nutteloos zijn om twee redenen: de eerste is dat het Volk haar niet zal aannemen en dat de Oostenrijkers, al waren zij de beste bestuurders, de beste meesters, toch altoos niets anders zullen zijn dan meesters, d. i. vijanden; de tweede is dat Oostenrijk 200,000 soldaten bezigt om Venetië te behouden en dat de krijgswet, die over het geheele Land is afgekondigd, elke concessie, elke vrijheid uitsluit. Waar de krijgswet wordt in stand gehouden, is het ongerijmd van eene geoctrooijeerde constitutie te spreken; of wel Oostenrijk trekt zijne soldaten terug en de opstand barst uit en Venetië is voor Oostenrijk verloren.

Garibaldi trekt zich te Caprera terug en keert weder in het ambteloos leven, hetwelk hij alleen had verlaten om Koning Victor Emmanuel een nieuw Koningrijk en negen milliqen onderdanen te schenken. Van welk standpunt men ook den ex-dictator moge beoordeelen, hem dien men heeft willen brandmerken met den naam van zeeschuimer en roover, men zal toch genoodzaakt zijn te erkennen dat zijne belangeloosheid hem verre verheft boven zijne tijdgenooten. Terwijl van alle zijden de eerzuchtigen van alle rangen een wedloop houden om te beproeven een stuk meester te worden van de prooi welke eene instortende monarchie oplevert, verlaat hij, de beschikker over het gezag en over de rijkdommen, dat alles en gaat heen met ledige handen, maar met opgeheven hoofd en bij voorraad in de ziel getroost over de ondankbaarheid van hen, die hij magtig gemaakt heeft en van hen wie hij de vrijheid gebragt heeft. De belangeloosheid van Garibaldi is eene verzachtende omstandigheid voor al de fouten welke hij mag hebben begaan en strekt nog tot verhooging van den luister zijner militaire heldendaden.

De heer Farini zal, na het vertrek des Konings uit Napels, tot taak hebben de organisatie van de verschillende administratiën en te regeren zoo als de baron Ricasoli te Florence. De heeren Montezemolo en la Farina zullen dezelfde taak in Sicilië te vervullen hebben.

De Piemontesche staatslieden zullen de handen vol werk hebben met de erfenis van de Regeringen, die elkander sints onderscheidene maanden te Napels en in Sicilië hebben opgevolgd. Elke partij heeft in den tijd dat zij het gezag in handen had met eene ongehoorde haast allerlei openbare bedieningen, rangen, pensioenen, nationale belooningen uitgedeeld. Het valt zeer te betwijfelen of de Piemontesche Regering dat alles zal gestand doen en erkennen: al wilde zij zulks dan zou zij het nog niet kunnen doen, want o. a. zouden, naar men berekent, al de inkomsten van Sicilië worden vereischt tot betaling van de pensioenen, de nationale belooningen en de jaarwedden, welke de prodictator Mordini alleen reeds heeft verleend.

De opgaven omtrent het aantal Napolitaansche soldaten, dat op Pauselijk grondgebied is gevlugt, verschillen merkelijk. Het officiële dagblad van Rome spreekt van 30,000 man en de uitdrukking welke het bezigt dat zij in den Kerkelijken Staat zijn gekomen „om trouw te blijven aan hunnen Koning," doet de vraag ontstaan of zij dan niet ontwapend zijn geworden, zoo als van meer dan eene zijde is gemeld. Overigens wordt ook door genoemd blad het feit bevestigd, dat in het onderhoud van deze troepen uit de Pauselijke kas wordt voorzien.

De Négoussié of Vorst van Abyssinië, die in vriendschapsbetrekking staat tot Frankrijk, heeft een brief aan den heer de Lesseps geschreven, waarin hij hem aanraadt om de vereeniging der beide zeeën te bespoedigen.

Eenige particuliere brieven, met de laatste post uit China ontvangen, schilderen, ofschoon zij alle hulde brengen aan de dapperheid der geallieerde troepen, met vrij sombere kleuren, den vernielingsoorlog, dien zij tegen de Chinezen voeren. Wij behandelen die verwijderde, schier onbekende volken als barbaren, en onze soldaten verbranden, vernielen, plunderen de dorpen, zoodat er niets van overblijft. Het schijnt dat eene vernielingskoorts hen aandrijft; eenige officieren zouden reeds, naar men zegt, hebben doen opmerken dat dit niet het middel was, waardoor het ons zal gelukken geregelde betrekkingen aan te knoopen tusschen China en Europa en het Land vatbaar te maken voor eene beschaving, die zich vertoont onder deze gedaante van woestheid.

Het is reeds niet zoo zeer zeker meer dat de Engelsche vrijwilligers, de *Riflemen*, naar Parijs zullen komen. De Engelsche dagbladen hebben begrepen dat het beste middel om aan Frankrijk en zelfs aan Engeland te toonen hoezeer deze proefneming tot het oprigten eener nationale garde nog onvolkomen is en hoe weinig gevaarlijk deze nieuwe soldaten zouden zijn, was: eene openlijke exhibitie van die mannen in den vreemde, waarbij hun gebrek aan ondervinding, hunne linkschheid zou uitkomen. Van daar dan ook dat die bladen alle bedenkelijke onheilen voorspellen aan de vrijwilligers wanneer zij den Franschen bodem mogten betreden, met dat gevolg, dat zij die de meeste blijdschap toonden in het vooruitzigt van met het geweer in den arm een uitstapje naar Frankrijk te doen en Parijs binnen te trekken, thans den minsten ijver aan den dag leggen. Zoo er al vrijwilligers te Parijs komen, zullen het slechts zeer weinige zijn.

— De Keizer en de Keizerin zullen tegen het einde der maand de Tuileriën betrekken, tenzij zij zich voor eenige dagen naar Compiègne mogten begeven.

— Er is gesproken van eene vermeerdering van het effectief der Fransche troepen in Syrië. Dit gerucht wordt van half officiële zijde wederlegd en verzekerd dat de brigade van den generaal Beaufort d'Hautpoul sterk genoeg is om in de behoefte van het oogenblik te voorzien.

Daarentegen bevestigt het zich dat de heer Crampton toegevoegd is aan den heer Béclard, lid van de Europesche commissie die te Beyruth vereenigd is.

— Het door sommige bladen medegedeelde aangaande een schrijven van Keizer Napoleon aan den Paus wordt officieus tegengesproken.

— Zoo als gemeld is, heeft de Constitutionnel gevraagd of de Fransche bisschoppen, die zich zoo zeer beijverd hebben plegtige lijkdiensten en gebeden te houden voor de gesneuvelden te Castelfidardo, bij de verdediging van het wereldlijk gezag des Pausen, niet eveneens zouden handelen ten aanzien van de Fransche soldaten, die in China gesneuveld zijn.

Hierop is geantwoord door mgr. Parisis, bisschop van Arras, die in een schrijven aan den Constitutionnel erkent dat de bisschoppen die lijkdiensten voor de gesneuvelde verdedigers van het wereldlijk gezag des Pausen uit eigene beweging hebben verordend, omdat zij in dit geheel bijzonder geval wel niet konden wachten op het initiatief der Regering. Verder stelt de heer Parisis tegenover den lof, door den Constitutionnel aan de Regering toegezwaaid, dat zij deze ceremoniën, waarvan de partijzucht een wapen zou gemaakt hebben, stilzwijgend had toegelaten, den eerbied voor de godsdienstige vrijheid, die in de zeden van Frankrijk is doorgedrongen. Wat de gesneuvelden in China betreft, de bisschop ziet niet in dat de aldaar gevoerde strijd tot nog toe eenig voordeel voor de Katholieke Kerk heeft opgeleverd en daarom zal de Kerk afwachten dat haar door de Regering wordt voorgeschreven voor de gesneuvelden aan de Peï-ho te bidden, tenzij Frankrijk aldaar door eene magtige bezetting de Katholieke Kerk vestigen en ondersteunen mogt en zoo *werkelijk*, zooals de Constitutionnel het noemt, de vaan van Frankrijk het Kruis zal hebben voorafgegaan en beschermd.

„Zeer logisch, wordt hierop van eene liberale zijde aangemerkt, — maar minder christelijk."

De Constitutionnel deed de mededeeling van den brief van mgr. Parisis volgen door de verzekering dat hij het gezegde volhield en nader zou verklaren. Heden stelt hij die verklaring, wegens plaatsgebrek, nog een dag uit, maar geeft bij voorraad deze opmerking ten beste dat de Constitutionnel, het dagblad, niet, zoo als de bisschop van Arras het doet voorkomen, zich de zonderlinge aanmatiging veroorloofde van de bisschoppen uit te noodigen voor de gesneuvelden in China te bidden; het blad zegt zeer goed te weten dat eene dergelijke uitnoodiging alleen voegt aan de Regering en speciaal aan den Minister van eeredienst. Maar ziende dat de bisschoppen de officiële uitnoodiging niet hadden afgewacht om lijkdiensten te vieren voor de Pauselijke vrijwilligers, achtte de Constitutionnel zich geregtigd te meenen dat Fransche soldaten, in China gesneuveld voor de zaak van het Katholicismus (?) evenveel waard waren als de verdedigers van het wereldlijk gezag des Pausen. Het antwoord van mgr. Parisis schijnt echter te kennen te geven dat de geestelijkheid voortaan, zoo lang het niets anders geldt dan een nationalen roem of eene Fransche ramp, slechts „op bevel" zal bidden. Het blad zegt ten slotte niet te gelooven dat de bisschoppen zich met deze leer zullen vereenigen.

De Patrie zegt ten aanzien van den brief van mgr. Parisis dat de uitdrukking van den bisschop niet gelukkig is. Deze toch verlangt dat Frankrijk zijne taak volbragt hebbe, alvorens hij bidt voor de Fransche soldaten in China gesneuveld. Het publiek zal moeten erkennen dat men de soldaten van Castelfidardo niet zoo lang heeft doen wachten.

— L'Ami de la Religion deelt mede dat de generaal de Lamoricière gisteren avond te Parijs is aangekomen en dat meer dan 300 personen zich in het stationsgebouw en aan zijn hôtel hadden vereenigd om hem eerbiedig te begroeten. De generaal heeft hun daarvoor in treffende woorden zijn dank betuigd. In den loop van gisteren avond en heden hebben zich een aantal personen bij den generaal doen inschrijven.

Hetzelfde blad deelt het rapport van den heer de Lamoricière mede betreffende de jongste militaire gebeurtenissen in den Kerkelijken Staat. Het beslaat niet minder dan zeventien kolommen van genoemd blad.

— La Patrie deelde gisteren avond de navolgende jongste berigten uit Italië mede:

„Den 6 dezer is eene stoomkorvet der Spaansche marine de haven van Gaëta binnengekomen, een hoofdofficier aan boord hebbende, die een eigenhandig schrijven van H. M. de Koningin van Spanje aan Koning Frans II overbragt.

„Den vorigen dag had de Koning in een bijzonder gehoor de gezanten van Oostenrijk, Pruissen, Rusland en Spanje bij zich ontvangen. Vervolgens werd er Ministerraad gehouden, waarbij ook de baron Winspeare, zoo pas uit Rome aangekomen, tegenwoordig was. Men verzekerde dat de Koning in persoon een manifest zou rigten aan al de Regeringen van Europa. Anti-annexionistische bewegingen grepen bij voortduring plaats op zekere punten van het Koningrijk der Beide Siciliën, meer bepaaldelijk in Molisa, Terra di Labora, Capitanate, de Abruzzen en Calabrië. Mobile kolonnes, van het leger gedetacheerd, trokken deze provinciën door om er de rust te bewaren."

— De proclamatie, door Koning Victor Emmanuel bij zijne intrede te Napels aan de bevolkingen van Napels en Sicilië uitgevaardigd, luidt woordelijk dus: „De algemeene stemming schenkt mij het souverein gezag over deze edele provinciën. Ik aanvaard dit plegtig besluit van den nationalen wil, niet uit eerzucht om te regeren, maar uit gemoedelijkheid als Italiaan. Mijne pligten nemen toe, zoo als die van alle Italianen toenemen. Meer dan ooit worden eene ernstige overeenstemming en eene volstandige zelfverloochening vereischt. Alle partijen moeten zich met overgegevenheid voor de majesteit van Italië, dat door God geschraagd wordt, buigen. Hier moeten wij een bewind vestigen, dat waarborgen voor een vrij leven aan de bevolkingen en voor eene gestrenge eerlijkheid aan de openbare meening schenkt. Ik maak staat op de krachtige zamenwerking van alle brave lieden. Overal waar de wet de magt breidelt en de vrijheid waarborgt vermag de Regering even zooveel voor het algemeen welzijn als het volk voor de deugd. Wij moeten aan Europa toonen dat, indien de onwederstaanbare magt der gebeurtenissen zich boven de verdragen gesteld heeft, die voor het ongeluk van den wereldlijken toestand van Italië gevestigd waren, wij, in de vereenigde Natie, het gezag dier onveranderlijke leerstukken weten te herstellen, zonder welke iedere maatschappij krank, elk bestreden gezag onzeker is".

— Aan een brief uit Turijn aan de Patrie, van 8 november, wordt het volgende ontleend: Het geheele huis des Konings is uit Genua vertrokken, alsmede eene compagnie zijner lijfwacht, waaruit men opmaakt dat Z. M. zijn verblijf te Napels tot het aanstaande voorjaar verlengen zal. Het Huis der Edelen in Zweden heeft, door tusschenkomst van een zijner leden, den heer Tersmeden, den heer Vegezzi een brief in de Italiaansche taal doen toekomen, om hem de afzending van zes getrokken kanonnen en van eene som van 7500 francs te berigten, als opbrengst eener in Zweden geopende inschrijving ter gunste der bevrijding van Zuid-Italië. In dien brief wordt onder anderen gezegd: „De Zweedsche Natie, die de vrijheid meer dan het licht der zon lief heeft en onlangs het derde eeuwfeest vierde van Gustaaf Wasa, den man die, met een handvol dapperen, toen onze nationale onafhankelijkheid door eene vreemde dwingelandij vernietigd scheen, den standaard der vrijheid ophief, gelijk thans Garibaldi heeft gedaan, die Natie, zeggen wij, gevoelt de levendigste sympathie voor de zucht des Italiaanschen Volks naar de onafhankelijkheid en de eenheid." Het geschenk der Zweedsche kanonnen is met genoegen aanvaard, niettegenstaande het te Capua vermeesterd materieel grootendeels uit vuurmonden bestaat. Aldaar zijn 290 bronzen kanonnen, 20,000 geweren, 10,000 sabels, 80 wagens, 240 ellen brug, 500 paarden en muilezels en een groote voorraad oorlogs-ammunitie gevonden."

DUITSCHLAND.

BERLIJN 10 *november*. — De Preussische Zeitung behelst heden een uitvoerig artikel, tot wederlegging van den Times en andere Engelsche dagbladen, die zich, naar aanleiding van eenige voorvallen van ondergeschikt belang, uiterst heftig tegen

het Pruisisch beambtenstelsel en andere takken van beheer hier te lande hebben uitgelaten. Ofschoon in dat artikel erkend wordt dat die beschuldigingen door andere Engelsche bladen reeds wederlegd zijn en dat de toon der eerstgenoemde dagbladen zelf reeds verzacht is, heeft het nogtans in staatkundige kringen veel opzien gebaard, uithoofde van wat daarin ten opzigte der alliantie met Engeland gezegd wordt, en niet het minst uit hoofde der laatste zinsnede, die dus luidt: „In tijden van ernstige Europesche verwikkelingen is het niet de blik in den vreemde, maar het rustig bewustzijn van eigen kracht, die aan een Staat, welke de gevaarlijkste crisissen, gevaarlijker dan Engeland ze tot hiertoe gekend heeft, gelukkig heeft doorgestaan, het gevoel van een vast vertrouwen schenkt. Pruissen, in den wortel van zijn bestaan met den geest en de lotgevallen der gezamenlijke Duitsche natie ineen geweven, zal ook in de eenheid daarmede die kracht vinden welke aan alle eischen der gebeurtenissen het hoofd kan bieden, en wanneer het aanleiding heeft om tot een vreemden Staat te naderen, dan zal zulks immer met het bewustzijn geschieden dat zijne aangeboden hand niets minder geeft dan zij ontvangt."

— Gisteren werd hier het stoffelijk overschot ter aarde besteld van den dezer dagen in 69jarigen leeftijd overleden generaal der infanterie Karel von Möllendorff, welke plegtigheid onderanderen door de Prinsen Frederik Willem en Frederik Karel van Pruissen, den minister van oorlog von Roon, den veldmaarschalk von Wrangel en andere officieren van hoogen rang bijgewoond werd. Nadat de nu overledene zich tijdens den bevrijdingsoorlog bij het 1ste regement der garde te voet onderscheiden had en later aan het hoofd van het 2de regement van dat korps geplaatst was, werd hij ten jare 1840 tot chef der gezamenlijke garde infanterie bevorderd. Als zoodanig voerde hij hier te Berlijn het bevel op den beruchten 18 maart 1848 en geraakte in den daarop volgenden nacht door verraad in handen der opstandelingen. In 1849 stond hij tijdens den Sleeswijk-Holsteinschen veldtogt aan het hoofd eener divisie. Nu ongeveer vijf jaren geleden werd hij uit hoofde van ziekelijkheid op pensioen gesteld. Voortdurend genoot hij de algemeene achting.

— Volgens telegrafisch berigt uit Tilsit van heden is de schipbrug aldaar uit hoofde van ijsgang weggenomen. Te Petersburg had men den 7 dezer reeds 7 graden vorst.

— Berigten uit Napels, die als officieel beschouwd worden, schilderen den toestand aldaar als zeer somber af. In vele provincien en in verscheiden wijken der hoofdstad zelve zou een groot gedeelte der bevolking, in weerwil van den schitterenden uitslag der stemming, alles behalve gunstig over de aanhechting denken. Wel zijn de meer beschaafde standen die aanhechting genegen, maar met de lagere onbeschaafde volksklassen, die geheel onder den invloed der geestelijkheid staan, is zulks geenszins het geval. De berigtgever gelooft daarom dat de zwarigheden voor de Regering van Victor Emmanuel eerst met de geheele inbezitneming van Napels zullen aanvangen.

Kassel 10 *november*. — De uitgever der Hessische Morgenzeitung, F. Oelker, is gisteren, ten gevolge van een tegen hem gerigt drukpers-proces, tot vijf maanden vestingstraf wegens majesteitsschennis. en wegens vier andere hem ten laste gelegde overtredingen tot eene geldboete van vijftig daalders veroordeeld.

Munchen 7 *november*. — De Keizerin van Oostenrijk is van Salzburg hier aangekomen en aan het station door de Koningin en de Prinsen ontvangen. Haar verblijf bij hare doorluchtige bloedverwanten is slechts zeer kort geweest, want reeds ten drie ure zette zij de reis voort met den Aartshertog gouverneur van Tyrol, die sedert tien dagen hier vertoefd had. De Groothertog Ferdinand van Toskane verlaat heden deze hoofdstad, om zich eerst bij zijnen vader in Boheme en vervolgens naar Dresden te begeven. Dat hij door Keizer Napoleon naar Parijs zou ontboden zijn schijnt tot de ongegronde berigten behoord te hebben.

Latere Berigten.

Londen 11 *november*. — Men meldt uit Shanghaï den 20 september aan het agentschap Reuter, dat de vredesonderhandelingen met de Chinesche mandarijnen gestoord hebben moeten worden, uit hoofde van gerezen geschil over de schadeloosstelling voor de oorlogskosten. De geallieerde troepen rukten naar Peking op. Zij hadden den 10 september Yang Bun Yeh reeds bereikt. Lord Elgin volgde hen van nabij. Het gerucht wilde dat Peking door Prins San Ko-lin-Sin werd verdedigd. De koelies deserteeden en er heerschte gebrek aan transportwagens. Tweeduizend man bescheriden Tientsin. De Chinesche opstandelingen bleven werkeloos.

Volgens berigten uit Shanghai, was de handel in Zijde levendig. De uitvoer van dat artikel bedroeg reeds 21,500 bn., terwijl op nieuw voor 4000 bn. was gecontracteerd. Wissel ½ d. lager. Vrachten in eene dalende stemming.

Volgens berigten uit Canton, tot 26 september loopende, werden de handels-operatien door de rebellen belemmerd. — De uitvoer van thee bedroeg 25,410,000®.

Uit Melbourne wordt den 26sten gemeld, dat de uitvoer aan goud alstoen 133,511 onzen bedroeg.

Te Calcutta was ruwe Zijde op 8 october 2 rs. lager. Indigo flaauw. Koper hooger. Vrachten dalende. Wissel 2⅛.

Met de Arabia, zijn tijdingen uit New-York aangebragt, die tot 30 october loopen. Op dien datum was de stand der Katoenmarkt aldaar te onvast om eenigen bepaalden prijs op te kunnen geven. Tarwe 2 c. hooger. Wissel 8 à 8⅛. — Te New-Orleans was de notering van katoen 11¼ à 11¾ c. voor middling.

Weenen 11 *november*. — De Donau-Zeitung wederspreekt het berigt wegens eene Oostenrijksche circulaire depêche, welke aan de Regeringen van Rome en Napels en aan de Italiaansche Hertogen gezonden zou zijn en op de zamenkomst te Warschau betrekking hebben.

Turijn 10 *november*. — Men heeft geenerlei tijding wegens de vermelde onderhandelingen tot overgaaf van Gaëta ontvangen, en gelooft dat die zonder gevolg gebleven zijn. Het naar de Romeinsche Staten gevlugt korps Koninklijk Napelsche troepen bevindt zich nog steeds daar. Men verzekert dat de bezetting van Gaëta slechts uit eenige weinige bataillons troepen bestaat.

Per Telegraaf.

BATAVIA 24 September.

Koffij *f* 35½.
Suiker n.° 16 *f* 16¼.
Rijst. Blanke *f* 150.
Indigo *f* 4¼.
Arak *f* 50.
Peper *f* 21¼.

Vrachten. Naar Nederland *f* 77. Naar Engeland £ 3.10/. Naar China $ 0.45 c.

Wisselkoers. Op Nederland *f* 101½. Op Londen *f* 11.45.

AANGEKOMEN SCHEPEN:

Noord-Brabant, H. R. Bok,	Rotterdam
Wilhelmina, D. van Dale,	Amsterdam
Maria Catharina, G. H. Bertrand,	dito
Joan, C. Laseur,	Rotterdam
Henriette, J. van Loenen,	Macao

Anjer gepasseerd:

Bato, C. van der Burg,	Cardiff naar Hong Kong

Het Ned. schip *Derkina Titia*, kapitein P. Esink, den 29 julij van Macao naar Batavia vertrokken, heeft schipbreuk geleden.

(*Bovenstaande depêche werd zondag voormiddag door ons ontvangen en is toen onmiddellijk toegezonden aan hen die geabonneerd zijn voor het terstond ontvangen der Bataviasche depêches bij de aankomst derzelve.*)

LONDEN 12 November.

Door de Morning Post wordt als een officieel berigt uit Shanghaï van 26 september medegedeeld, dat de vrede met China is geteekend en dat door sir Hope Grant twee regementen naar Engeland zijn teruggezonden, terwijl andere regementen zich tot vertrek naar Europa gereed maakten.

PARIJS 12 November.

De Fransche Bank heeft het disconto tot op 4½ pct. verhoogd.

LONDEN 12 November.

Koffij stil. — Suiker vast. — Rijst gevraagd. — Granen vast. — Boter. Fries. 118/ a 120/, Gron. 80/. — Olie. Lijn- 30/, Raap- 42/6. — Hennep. St. Petersb. Rein £ 35; Riga dito £ 35. — Ter Veemarkt waren heden aangeboden 5730 Runderen, 263 Kalveren, 23950 Schapen en 600 Varkens. Voor beste Runderen werd 5/, voor dito Kalveren 5/8, voor dito Schapen 5/6 en voor dito Varkens 5/6 per stone betaald.

LIVERPOOL 12 November.

Katoen. Heden werden afgedaan 8,000 b. tot vaste prijzen.

BERLIJN 12 November.

Rogge per Nov./Dec. 52½, Dec./Jan. 51½, Voorjaar 50½. — Raapolie per Nov./Dec. 11 2/3, Dec./Jan. 11 2/3, Voorjaar 12 7/24.

HAMBURG 12 November.

Olie onveranderd.

PARIJS 12 November.

Frankrijk 3 pc. 70.25; dito 4½ pc. 96; Cred. Mob. 768. Spanje 1¾ pc. 40½; dito binnenl. 3 pc. 48⅝.

LONDEN 12 November.

De 3 pc. Geconsolideerden 93⅜. Rusland 5 pc. 105⅜. Spanje 1¾ pc. 40¾; dito buitenl. 3 pc. 49⅜; dito Cert. 6⅛. Portugal 3 pc. 45⅛. Mexico 3 pc. 22.

WEENEN 12 November.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 66; dito Nationale 5 pc. 77.10. Wissel Londen *f* 133.60

FRANKFORT 12 November.

Oostenr. Metalliek 5 pc. 48⅝; dito Nation. 5 pc. 56. Spanje 1¾ pc. 39¼; dito 3 pc. 46¾.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 12 November.

Ll. vrijdag passeerde de schipper van 's Bosch op Rotterdam, J. van der Schuit, de hoogte van Ridderkerk, toen hij een geroep om hulp vernam van een zich in bijna zinkenden toestand bevindend jongeling. Dadelijk sprong hij met zijne knecht in de boot, roeide uit al zijne magt naar de plaats des onheils en had het geluk nog bij tijds den drenkeling aan een gewissen dood te ontrukken. Men verbeelde zich den schrik en tevens de blijdschap van den vader, die, in de nabijheid bezig zijnde met snijden van riet, niets van het ongeluk vernomen had.

Een Regerings-telegram, dd. Buitenzorg 23 september 1860, luidt: „Niets bijzonders." (St. Ct.)

Z. M. heeft tot gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Groningen benoemd den heer mr. B. D. H. Tellegen, procureur bij het prov. geregtshof en de arrond.-regtbank en secretaris der Kamer van koophandel en fabrieken te Groningen.

Z. M. heeft aan den heer J. A. van Deventer, secretaris der cijfers bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der ridderorde van de Ontvangenis van Villa Viçosa, hem door Z. M. den Koning van Portugal geschonken.

Z. M. heeft goedgevonden het bij besluit van den 5 december 1851 ingesteld eereteeken, tot belooning van eervolle, langdurige, werkelijke dienst bij de schutterijen, toe te kennen aan: J. A. Smits van Nieuwerkerk, majoor-kommandant van het 2de bat. rustende schutterij in het 1ste district van de provincie Zuidholland (vroeger kapitein bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht); H. L. Enthoven, kapitein bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage; J. E. Knight, majoor, en W. H. C. Bolleurs, 1sten luitenant-adjudant, bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam; B. J. van Maaren, 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te Gorinchem; W. van der Koogh Hzn., B. de Witt en A. J. van Altena, muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht; M. Stillebroer, sergeant bij de dienstdoende schutterij te Delft; P. van Reedt Dortland en J. Schouten, sergeanten-majoor bij de dienstdoende schutterij te Gouda; P. W. F. Neukirchen en M. C. E. van Honstede, sergeanten, J. F. Holkers en B. Eykenbos, korporaals, J. P. Bisgen en J. W. van Schravenhoek, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage; A. Meinster, schutter bij de dienstdoende schutterij te Leyden; J. P. Fortanier, sergeant-majoor en H. J. Hoebink, tamboer bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam; C. van der Berg Czn. en C. van der Berg Joostz., muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Schiedam.

Door den heer J. van Dam T.Hz., vroeger onderwijzer bij de strafgevangenis te Gent, thans bij die te Woerden, is eene brochure in het licht gegeven ten titel voerende: „Een blik op het schoolonderwijs in den kerker bij het licht der statistiek." Deze brochure, met veel zaakkennis en tact geschreven, doet den begaafden schrijver tot de conclusie komen: ad 1um, de tabel schoolonderwijs der statistiek van het gevangeniswezen vereischt grooter uitvoerigheid; ad 2um, er is noodig een algemeen reglement op het schoolonderwijs in de gevangenissen; ad 3um, er zijn noodig onderwijzers die bepaald voor de gevangenis *a* behoorlijk bezoldigd zijn; *b* in ambtsgraad met de geestelijken en geneesheeren gelijk geacht worden en die *c* uitzigt hebben op bevordering tot directeur bij de gestichten voor jeugdige gevangenen, ad 4um, er is noodig een schoolopziener bij het gevangeniswezen.

Wij wenschen met den schrijver van harte de verwezenlijking dezer vier punten; het zal dan ook aan den bevooroordeelde overtuigend blijken, dat het schoolonderwijs in den kerker de eenige sleutel is, die de poort voor godsdienstige en zedelijke ontwikkeling opent.

De Minister van Staat en van Finantien, gelezen eene missive van een der provinciale directeurs der directe belastingen enz., daarbij verzoekende te worden ingelicht, of de administratie de bij resolutie van den 20 maart 1823, n.° 206, gegeven uitlegging van artt. 122 en 211 der algemeene wet van den 26 augustus 1822 (Staatsblad n.° 38) en de daarop gegeven voorschriften thans vervallen acht, heeft bij resolutie van 15 october jl., n.° 40, goedgevonden, den genoemden directeur te kennen te geven: dat zoowel bij invoer te lande als langs de rivieren, behoudens de aangifte op generale verklaring, krachtens de resolutie van den 30 julij 1832, n.° 11 B, aan het eerste kantoor, en bij invoer ter zee op de losplaats krachtens de artt. 40 en 23 der algemeene wet de aangifte der goederen moet geschieden naar het algemeene voorschrift en op den voet van het 13de hoofdstuk der wet; dat blijkens de bepalingen van dat hoofdstuk, in art. 129 als regel wordt gesteld dat die aangifte moet inhouden, onder anderen ook het getal stukken, de hoeveelheid, het gewigt of de maat der goederen naar ieders soort; dat echter op dien regel eene uitzondering wordt toegelaten bij het onmiddellijk in hetzelfde hoofdstuk daarop volgende art. 122, volgens hetwelk, omtrent de inkomende accijnsvrije goederen, de aangever des verkiezende kan volstaan met zich ten opzigte van de maat, het gewigt of de stuks te gedragen aan de door daartoe aangewezen ambtenaren ten zijnen redelijken koste op te maken of te verifiëren hoeveelheid; dat mitsdien de aangever noch aan het eerste kantoor bij invoer te lande of langs de rivieren, noch op de losplaats bij invoer ter zee, de maat, het gewigt of de stuks van accijnsvrije goederen behoeft aan te geven indien hij te kennen geeft van de bevoegdheid, bij art. 122 verleend, gebruik te willen maken; dat evenwel bij invoer te lande of langs de rivieren, bij dergelijke keuze van den aangever, het 2de lid van art. 40 met de daartoe betrekkelijke resolutie van den 23 julij 1830, n°. 177, van kracht blijft; dat de strafbepaling van art. 211 derzelfde wet, ten opzigte van accijnsvrije goederen, in het geval van het 2de lid van art. 40, evenwel toegepast moet worden zoo als in dat artikel is geschreven, wanneer bij opvolgende grondige verificatie eene meerdere hoeveelheid wordt gevonden dan is aangegeven; dat, terwijl nu volgens art 122 de aangever zelf de hoeveelheid niet behoeft aan te geven, door de woorden *dan is aangegeven* van art. 122 niets anders kan zijn bedoeld en kan worden verstaan, dan dat de door de ambtenaren bij de eerste verificatie bevonden hoeveelheid in de aangifte wordt opgenomen, en beschouwd moet worden als de aangegeven hoeveelheid, zoodat, indien na de eerste grondige verificatie aan de eerste wacht, of aan het eerste kantoor van betaling in de route, later ter bestemmingsplaats eene opvolgende grondige verificatie plaats heeft, en eene meerdere hoeveelheid wordt bevonden dan in den volgbrief of het verkregen document is vermeld, de straf van art. 211 moet worden toegepast; dat daarom dan ook de zinsnede in de resolutie van den 20 maart 1823, n.° 206, aanvangende met de woorden: zij laat niet te min bij art. 122 aan den invoerder vrij, en eindigende met de woorden: in art. 211 vastgesteld, moet vervallen; terwijl daarentegen de resolutie van den 26 december 1836, n°. 42, in volle kracht blijft, daar deze uitsluitend betrekking heeft op accijnsgoederen in het geval van het 3de lid van art. 40, ten opzigte van welke accijnsgoederen geene vrijstelling van het aangeven van de hoeveelheid bestaat, zoo als dit bij art. 122 voor accijnsvrije goederen is toegelaten.

De gewone audientie van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, zal woensdag den 14 dezer geen plaats hebben.

's Gravenhage 12 *november*. — Heden ochtend heeft Z. M. weder aan eenige militaire autoriteiten audientie verleend.

— Heden middag heeft er bij Z. M. den Koning een familie-diner plaats gehad.

— Aanstaanden donderdag zal, naar men verneemt, door Z. Exc. den minister van Staat, minister van finantien, baron van Hall, een groot diner worden gegeven, hetwelk zal worden bijgewoond door de Ministers en eenige leden van de Staten-Generaal.

— Men verneemt dat mgr. Vecchiotti, nuntius van den Pauselijken Stoel bij het Nederlandsche Hof, eerlang voor eenigen tijd deze residentie zal verlaten.

— Bij den Hoogen Raad der Nederlanden is heden behandeld de zaak van J. Jansen, requirant van cassatie tegen een arrest van het Hof in Gelderland, waarbij hij is veroordeeld tot vijf jaren confinement, ter zake van diefstal bij nacht in een bewoond huis. Na het door den raadsheer mr. van IJsselstein uitgebragt rapport, heeft de heer mr. de Fremery voor den requirant twee middelen van cassatie voorgedragen en toegelicht.

— Gisteren heeft eene vrouw, wonende in de Bagijnenstraat alhier, gepoogd zich door ophanging van het leven te berooven. Door de spoedig toegesnelde politie en de door twee geneeskundigen aangewende pogingen, heeft men de ongelukkige in het leven teruggeroepen. De oorzaak tot deze wanhopige daad is vooralsnog niet bekend.

Leyden 12 *november*. — In de vóór eenige dagen gehouden vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde is tot voorzitter voor 1860—1861 gekozen de heer prof. R. J. Fruin.

Utrecht 11 *november*. — Gisteren avond bragt de commissie, bestaande uit de heeren J. H. Verschoor, president; C. J. Sickesz, vice-president; W. A. van Hoek, 1ste secretaris; J. N. van Hall, 2de secretaris, en P. Verloren, thesaurier, gekozen ter regeling der maskerade, te geven door het Utrechtsch studentenkorps, bij gelegenheid van het 225jarig bestaan der Hoogeschool, haar verslag uit, bij monde van haren 1sten secretaris, hetwelk met de meeste belangstelling door de vergadering werd aangehoord. Het voorstel der commissie, bestaande in eene voorstelling van groepen uit de ontwikkelingsgeschiedenis der Europesche volken, werd met acclamatie aangenomen.

's Hertogenbosch 11 *november*. — Heden avond herdacht ds. M. M. Schim van der Loeff in eene rede zijne vijf- en twintigjarige Evangeliebediening in de Herv. gemeente alhier, naar aanleiding van 2 Cor. III vs. 12. Talrijk was de opkomst en aandoenlijk het woord dat hij tot de gemeente sprak. Jongstl. donderdag, den eigenlijken datum dezer zoo voor leeraar als gemeente zoo heugelijke gebeurtenis, bezocht een tal van vrienden des leeraars en leden der kerk, alsmede verscheidene ambtsbroeders, zoo in als buiten deze stad, den jubilaris, om hem hunne gelukwenschingen aan te bieden. Eene commissie uit den kerkeraad der Herv. gemeente vereerde hem namens de laatste met een prachtig geschenk in zilver, en eene commissie uit den kerkeraad der Waalsche gemeente alhier bragt hem een bezoek, om ook van hare belangstelling in dat feest te doen getuigen.

Eigenaardig is het, dat eenige weken geleden ook ds. Betz, oudste leeraar der Herv. gemeente te dezer stede, dit zeldzame voorregt te beurt viel. Niet minder was toen de bijval der gemeente en zijner ambtsbroeders zoo van hier als elders, niets minder was de hartelijke taal, welke bij die gelegenheid van zijne lippen vloeide; ook de beide bovengenoemde commissien vervoegden zich met gelijk doel ten huize van den zoo waardigen leeraar.

Culemborg 11 *november*. — Het getal der fabrieken in deze gemeente zal weder met eene hoepelfabriek en eene glasblazerij worden vermeerderd. Beide worden door naamlooze vennootschappen en in de nabijheid der rivier opgerigt.

Harderwijk 10 *november*. — Met de haringvisscherij staat het hier slecht geschapen. De meeste visschers zijn er vooreerst mede geëindigd, omdat bijna niets gevangen werd. De oorzaak hiervan wordt gezocht in het zoo vroeg invallende koude weder.

Zwolle 10 *november*. — De zoogenaamde St. Maartensmarkt van gisteren was drukker in aanvoer van verschillende soorten van vee dan ten vorigen jare. Er werd tamelijk handel gedreven, doch de verkoopers hebben zich teleurgesteld gezien, omdat tegen hunne verwachting de prijzen niet zijn gestegen.

— Te Twello hebben zich, na afloop eener openbare voordragt voor landbouwers door den hoogleeraar Mulder, van Deventer, een tiental zijner toehoorders vereenigd, om in 1861, hetzij alleen, hetzij in verbinding met Terwolde, en welligt ook Nybroek, eene afdeeling op te rigten van de Overijsselsche Maatschappij ter bevordering van landbouw, tuinbouw en veeteelt.

Kampen 10 *november*. — Door den Gemeenteraad is besloten een adres aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken te doen toekomen, waarin Z. Exc. wordt verzocht: 1°, wel de noodige bevelen te geven, dat van Rijkswege worde overgegaan tot eene verbetering van de rivier den IJssel in het algemeen, maar meer speciaal van het pand van Kampen af tot in zee, opdat zeeschepen ten allen tijde met dagelijksch water tot aan hare kaai kunnen opvaren; en 2°, dat het Z. Exc. moge behagen om, wanneer door de Centraal Spoorweg-Maatschappij de aanvraag mogt gedaan worden tot het leggen eener vaste brug over den IJssel beneden het Katerveer, die aanvrage in het belang der scheepvaart van deze gemeente en van de overige IJsselsteden te wijzen van de hand.

— De kazerne en gebouwen enz. van deze gemeente, in gebruik bij het instructie-bataillon alhier, zijn, te rekenen van 1 januarij 1861, op de bekende voorwaarden, kosteloos aan het Rijk afgestaan.

Ommen 9 *november*. — Wederom is te Ommerschans eene misdaad bedreven, en wel tegen den heer onderdirecteur aldaar. Jl. woensdag avond schelde een kolonist bij dien heer aan. Nadat hem was opengedaan, wilde hij regtstreeks in de kamer doordringen, en toen hij genoemden heer zag riep hij: „Jou moet ik hebben," waarna hij met eene vork op hem aanviel om hem daarmede te verwonden; maar gelukkig miste dit doel. De beweegreden van den dader schijnt hoofdzakelijk geweest te zijn om van daar in de gevangenis te komen. Dezelfde persoon had ook onlangs in eenen winkel te Ommerschans een mes gegrepen, glazen ingeslagen enz. Daarvoor was hem nog geene straf opgelegd, en nu heeft hij dit middel te baat genomen, vermoedelijk om des te spoediger in de gevangenis te geraken. De dader telt slechts 22 jaren, schijnt teringachtig en zwak en kan naauwelijks loopen.

Staphorst 10 *november*. — Er zwerft hier nog eene oude vrouw, in de wandeling soldaten Griet genaamd, van dorp tot dorp rond. Zij heeft een 100jarigen ouderdom bereikt. In haren jongen tijd oefende zij het bedrijf van marketentster uit, en woonde als zoodanig onderscheidene veldslagen van Napoleon I bij. In het genot van pensioen zijnde, valt zij niemand om giften lastig.

Harlingen 9 *november*. — Gisteren werd alhier per stoomboot aangevoerd het monument, in de vestibule voor het schoone stadhuis op te rigten, ter nagedachtenis van den Harlinger geschiedschrijver, dichter en wijsgeer Simon Stijl. Dit kunststuk, vervaardigd door Royer, bestaat uit een piédestal of voetstuk van wit marmer, waarop eene inscriptie van gouden letters boven de zinnebeelden der geneeskunst; het dekstuk van de piédestal is van gekleurd marmer en draagt de buste van onzen beroemden stadgenoot.

Groningen 10 *november*. — Naar men verneemt zijn op de voordragt voor de betrekking van hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan deze Hoogeschool, in plaats van den heer mr. O. van Rees, die naar Utrecht vertrekt, geplaatst de heeren mr. B. D. H. Tellegen, procureur bij het prov. geregtshof alhier, en mr. J. T. Buys.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hollandsche Tooneelvoorstellingen.

De aankondiging der wederopvoering van het tooneelspel *het Geweten* werd door velen met genoegen gezien. Onder de dramatische schrijvers bekleedt Aug. Wilh. Iffland toch eene eervolle plaats; waarheid en geene overdrijving maakt den grondslag uit van zijne tooneelwerken, zoodat zelfs een geacht Duitsch schrijver daarvan getuigt, dat het huiselijk leven der Duitschers daarin zoo naar waarheid wordt afgeschilderd, dat een geschiedschrijver, wien andere bronnen ontbraken, aan deze dramatische schilderingen alles zou kunnen ontleenen wat hij behoefde, om van de zeden van het Duitsche volk, gelijk dat in Ifflands tijd was, een getrouw berigt te geven. De karakters zijn zoo geteekend alsof bestaande personen daartoe tot model gediend hadden, terwijl men in de karakterschilderingen den fijnen blik van den opmerker ontwaart; de gang der stukken is daarbij boeijend en de moraal schoon. Onder Ifflands tooneelspelen nu bekleedt het Geweten geenszins de laatste plaats en menig reeds meer gevorderde in leeftijd herinnerde zich met genoegen, hoe hij in vroegere jaren dat tooneelwerk had zien opvoeren en wenschte die herinneringen nogmaals verlevendigd te zien. Reden te over om ll. zaturdag een talrijk publiek in de schouwburgzaal te vereenigen. En men had geene reden om berouw te gevoelen over het bezoek aldaar op dien avond.

Het geheel werd op uitmuntende wijze uitgevoerd. De rol van den ouden Talland werd door den heer Peters vervuld en hij heeft zich daarvan bijzonder goed gekweten. Reeds van zijn eerste optreden af kreeg men medelijden met den ouden man, die door de hevigste gewetenswroeging wordt gekweld over het zich onregtmatig toeëigenen van eene erfenis door verduistering van een testament; het bezit van dat geld had zijn levensgeluk verwoest; treffend was reeds in het eerste bedrijf de toon waarop hij het voor zijne kleinkinderen bestemd speelgoed (een kasteel) weder

terugneemt, er bijvoegende dat hij ander zal koopen, dat minder het verlangen naar het bezit van het meerdere opwekt; met welk een blijdschap grijpt hij het denkbeeld aan, om het meisje, dat de erfenis inderdaad toekwam, bij zich in huis te nemen en voor haar te zorgen; hoe siddert hij telkens als van die erfenis gesproken wordt; hoe treffend is de bekentenis van zijne misdaad; hoe diep beklagenswaardig staat hij tegenover zijne huishoudster, welke hare verkregen kennis van het misdrijf bezigt om hem geheel te beheerschen, en die later aanwendt om te trachten hem geld af te persen, en wat moeite kost het hem om hare eischen niet in te willigen. Indrukwekkend vooral was het spel van Peters in het laatste bedrijf, waar hij in zijne laatste levensoogenblikken de gestalte meent te zien van den vriend, wiens erfenis hij zich toeëigende, waar hij diens hand waant te grijpen, maar siddert bij het aanraken, want die hand is zoo koud. Onzes inziens heeft Peters de rol van den ouden Talland uitstekend vervuld en met genoegen zagen wij hem bij herhaling teruggeroepen. Door zijne stem nu en dan wat te matigen, gedachtig dat hij een man voorstelt die door gewetensangsten ten grave wordt gesleept, zou het effect welligt nog verhoogd worden.

Hangt natuurlijk in een stuk als *het Geweten* het welslagen der opvoering in groote mate van het spel van den hoofdpersoon af, ook de overige medespelenden brengen daartoe veel bij. En in de eerste plaats willen wij thans spreken van mevr. Engelman-Bia, die de rol van jufvr. Bollfeld, de huishoudster, met bijzonderen tact vervulde; de dames Götz-Scheps en Albregt-Engelman speelden als mevr. Rathing en Frederika Soltau regt lief, maar hare rollen waren van minder aanbelang. De heer Metsch was als Helloff een regt hartelijk en opregt vriend. Van den rol van den jongen Talland was nog wel iets meer te maken dan de heer Korff deed; zijn spel was te koud. De heeren Barbiers, Moor en Albregt vervulden de rollen van den advokaat Rathing, den Geheimraad en den Tolcommissaris goed. Allen werkten tot een zeer goed geheel mede en voor menigeen zal het voorzeker een waar genoegen zijn Ifflands *Geweten* nogmaals zóó te zien opvoeren als ll. zaturdag het geval was. Aangenaam was het ook dat het stuk zoo vlug werd afgespeeld en dat de entreactes zoo kort genomen werden.

Ten slotte hebben wij nog een paar aanmerkingen.

De eene geldt de uitvoering. Wij keuren het goed dat een tooneelspel als *het Geweten* wordt opgevoerd in het kostuum van de tweede helft der 18de eeuw, maar meenen dat de dames zich daaraan dan ook moesten onderwerpen; het kostuum van mevr. Engelman-Bia kon er mee door, maar de dames Götz-Scheps en Albregt-Engelman waren veel te modern gekleed; het toilet der dames uit de tweede helft der 18de eeuw is toch smaakvol genoeg, en zou op het tooneel best voldoen en het geheel zou er nog door winnen. Men spiegele zich ook in dit opzigt aan de beroemde Ristori, die er eene studie van maakt om hare toiletten toch getrouw te doen zijn aan het tijdperk waarin de stukken, waarin zij optreedt, spelen.

Onze tweede aanmerking geldt het publiek. Wij erkennen de verdiensten van den heer Albregt als acteur en elke rol, welke ook, wordt door hem con amore en zeer verdienstelijk gespeeld. Maar, wij vragen of de rol van den Tolcommissaris, welke hij in *het Geweten* vervult, van dien aard is, dat hij daarom te midden van een bedrijf moest worden teruggeroepen, waardoor de gang van het stuk zelfs een oogenblik werd gestoord, terwijl men mevr. Engelman-Bia en den heer Metsch zelfs niet de eer der terugroeping schonk, wier rollen van veel meer beteekenis waren en uitmuntend werden uitgevoerd.

Met genoegen zien wij dat dingsdag avond eene nieuwe voorstelling van *het Geweten* plaats heeft.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 12 November.

OVERLEDEN: W. Staats, wedr. van M. W. Schaberg, 82 j. — A. Zegwaard, vrouw van C. Stolk, 64 j. — C. Tissen, vrouw van J. Storm Harms, 71 j. — G. Janszon, man van A. Stikkers, 55 j. — J. de Vries, z., 2 m. — L. van Krevel, verlaten man van E. Manheim, 54 j. — A. van der Werff, z., 3 m. — E. H. Roodkerk, jd., 28 j. — A. van Smaalen, wed. van H. W. van Es, 60 j. — J. Stam, wedr. van A. J. Castellan, 70 j.

BEVALLEN: C. J. Brands, geb. Nagel, d. — A. van Mierlobensteyn, geb. Vonk, z. — L. Buhrman, geb. Huiswaard, z. — R. Terveen, geb. Querido, d. — H. Pragt, geb. Goossen, d. — K. S. Koesters, geb. van Meeteren, z. — A. M. Wilhelm, geb. Klute, z. — M. Snijder, geb. van der Es, z. — J. B. van Driel, geb. Putter, z. — P. J. Lachmuth, geb. van Leeuwen, z. — H. M. Westphal, geb. Foort, z. — G. Rietveld, geb. van den Berg, z. — A. Kloos, geb. Kiekens, d. — A. de Wit, geb. de Jeu, z. — P. de Ligt, geb. Schaap, d. — J. Janse, geb. Stuiver, z. — W. Rinck, geb. Peters, d.

Beursberigten.

PARIJS 10 November.

Frankrijk 3 pc. a contant 70.10, 70.40; dito op ult. 70.20, 70.50, 70.45; dito 4½ pc. a cont. 95.90, 95.75; dito op ultimo 96.05; dito Bank-Actien 2900. Crediet Mobilier 760. 782.50. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorw. Aandeelen 460. Napels 5 pc. —. Spanje 1¾ pc. 39¼; dito buitenl. 3 pc. Oude 49½ en dito Nieuwe 49; dito binnenl. 3 pc. 48½; dito Passive 23¾. Oostenrijk 5 pc. 75½.

De beurs was willig gestemd; de 3 pcts. Fransche fondsen sloten 30 a 40 centimes hooger dan gisteren.

ROTTERDAM 12 November.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. .. Werk. Schuld 2½ pCt.	62 15/16		
„ dito dito 3 „	76 7/16		
„ dito dito 4 „	97½		
Portugal .. Obl. 1856/7/9. 3 „	43 3/16	43 5/16	43¼
Rusland .. Obl. te Amst. 4½ „	89⅞		
„ Obl. te Londen 3 „	61½	61⅝	61⅝
„ bij Stiegl. 1855 5 „	96⅝		
„ Spoorw. Aand. 5 „	207½	207¾	
Oostenr. .. Oblig. Metall. 2½ „	25		
„ dito dito 5 „	46½	46¾	46¾
„ dito N. te Ams. 5 „	67¾		
„ dito Nat. Met. 5 „	53¾	54 1/16	54
„ Ad. fl 250 1854 f	204		
Grenada, Uitgestelde...... „	5¾	5 13/16	5 13/16

De stemming der beurs was heden algemeen zeer vast, inzonderheid betrof zulks Oostenrijksche fondsen, welke tot stijgende prijzen begeerd waren.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 24 15/16, 25, 25; dito Oude, 5 pc., 46 9/16, 46 11/16, 46 9/16; dito Nationale, 5 pc., 53 13/16, 53⅞, 53 13/16. Rusland, Spoorweg-Aandeelen, 5 pc., f 207. Grenada, Uitgestelde, 5 13/16. Philadelphia bij Rothschild, 6 pc., 79½.

AMSTERDAM 12 November.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl. .. Werk. Schuld 2½ pCt.	63	63¼	63 3/16
„ dito dito 3 „	75½	75⅝	75 9/16
„ dito dito 4 „	97 5/16	97 13/16	97 13/16
„ Amort. Synd. 3½ „			
„ Hand. Maats. 4½ „	130		
„ O.-I. Leening 4 „			
„ Holl. Sp. ..... 4½ „			
„ Rijnsp. ...... 4½ „			
„ M. van Weld. 4 „			
België, .. Cert. *Rothsch.* 2½ „			
Frankrijk, Certificaten .. 3 „			
Spanje ... Buitenlands.. 1½ „	39⅞	40	39 15/16
„ dito 3 „	48⅜		
„ Binn. a f 6000 3 „	47 11/16	47¾	
„ Amort. Schuld	23⅞	24	23⅞
„ Bew. v. Coup.	6 1/16	6½	
Portugal, Obligatien... 3 pCt.	44 9/16	44 11/16	44 11/16
„ dito 1856/59. 3 „	43⅛	43¼	43¼
„ dito Uitgest..	34¼		
Rusland, Ob. *Hope en C.* 5 „	101¾	102	102
„ dito 1828/29.. 5 „	101⅝	101¾	
„ Cert. 1831/33 5 „	86	86¼	
„ d.° 1840...... 4 „	77⅜	77½	77 7/16
„ d.° *Stieglitz*.. 4 „	77½		
„ d.° d.° Nieuwe 5 „	88 1/16	88⅛	
„ d.° d.° 1855 N. 5 „	96 5/16	96½	96 5/16
„ d.° te Lond. 4½ „	90¾		
„ d.° v. Assign.. 6 „	57½	57⅝	
„ Inschr. dito.. 6 „			
Polen, ... Aand. 1835.. .... f			
„ Obligatien... 4 pCt.			
Pruissen, Oblig. 1859.. 5 „	103½	103⅝	
„ Aand. 1854 .. 3½ „			
Oostenr., Ob. *Goll en C.* 5 „			
„ d.° dito 4 „			
„ d.° Met. Oude 5 „	46⅝	46 13/16	46⅝
„ d.° N. te Ams. 5 „	67 3/16	68	67¾
„ d.° Nat. Met.. 5 „	53⅝	53⅞	53 11/16
„ d.° Metalliek. 2½ „	25 1/16	25 3/16	25⅛
„ W. Ad. fl 250 4 „	204	204½	
Brazilië, 1824, £ 100 5 „			
Equador, £ 100 ...... 1 „	12¼	12 5/16	
Venez., .. Obligatien... 3 „	20⅞	21	
„ Uitgestelde .. 1½ „	11 1/16		
Grenada, Obligatien... 4 „	13¼		
„ Uitgestelde..	5¾		
Mexico, .. Obligatien... 3 „	20⅝		
Illinois .... 7 „	91¾	91⅞	

Handel-Maatsch. op resc. 129¾, 130, 129¾. Rusland, Certific. bij Hope, 1860, 4½ pc., 89¾, 89⅞; dito 1859, 3 pc., 61 7/16, 61½; dito Spoorweg Aand., 5 pc., 207¼, 208, 207¼. Weener Bank-Actien f 664, f 665; dito Aand. fl. 250, 1839, 280; dito 1860, 5 pc., 389, 391. Denemarken, 3 pc., 81⅝. Illinois, Spoorweg Aand., 78. Galveston, 8 pc., 47½ stellen. Griekenland, 1825, 5 pc., 5¾, 5 13/16.

Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pc.

Binnenl. fondsen, met eenige affaire in de hoofdsoorten, vrij vast. Van buitenl. was in Oostenr., Russ. en Spaans. vrij veel handel.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 63 3/16 a 63¼. Spanje, 1¾ pc., 39 15/16; dito Binnenl., 3 pc., 47 11/16 a ¾. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 46 9/16 a ⅝; dito Nat. 5 pc., 53⅞ a 53 11/16.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 12 Novemb.

2 maanden.		Kort.
Londen...	11.62½	11.72½
d.° 3/m.	11.57½	—
Parijs ..	55 7/16	55 13/16
d.° 3/m.	55 5/16	
Bordeaux.	55 3/16	55 9/16
Genua...	45¾	—
Livorno. .	45⅝	-
Napels . .	78	—
Petersb. .	170	—
Hamburg.	35	35 3/16
d.° 3/m. .	34 15/16	—
Antwerp .	—	1½ v

6 weken.		Kort.
Frankfort	99¾	—
Augsburg	99¼	—
Weenen. .	86½	—
Triest. . .	86⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 12 Novemb.

2 maanden			z'gt.	
Londen. .	11.62½	p	11.70	g
Parijs. . .	55½	g	55⅞	p
Bordeaux.	55¼	g	—	g
d.° ½ m.	55⅜	g	—	g
Genua . .	45⅞	g	—	g
Livorno. .	45⅜	g	—	g
Napels . .	77	g	—	g
Hamburg.	35 1/16	g	35 5/16	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	240	g	—	g
Cadix. . .	241	g	—	g
Sevilië . .	237	g	—	g
Bilbao . .	238	g	—	g
Lissabon	41½	g	—	g
Porto. . .	41	g	—	g
Petersb. .	170½	g	—	g
6 weken.			**Zigt**	
Weenen ..	85½	g	—	g
Augsburg	99½	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ½.

Prijzen der Buitenl. Coupons
en Uitgelote Obligatien.

AMSTERDAM 12 November.

Metalliek	f 21.60.	Sp. Piasters	f —.—.
idem Nationale..	- 28.80.	„ Coup. per fr.	- —.—.
Div. Eng. in £...	- 11.62½.	Hamb. Russen ..	- 34⅛.
Eng. Russen....	- 11.82½.	Russ. in Zilv. R.	- 34¾.
Fransche.......	- 55⅜.	Poolsche in fl...	- 26⅞.
Belgische.......	- 55¾.	„ per Roeb.	- ——.
Pruissische.....	- 35.	Coup. Port. per £	-
Illinois in Ds....	- —.		

Handelsberigten.

ROTTERDAM 12 November.

RIJST. Verkocht 4000 balen Necranzie, per William Witherley, tot f 7½.

MEEKRAP. Weinig geveild; vraagprijzen waren hooger en daartoe is weinig gedaan. De 40,000 N. mooije driejarige Racijn, geteeld in den Wilhelmina-Polder, zijn heden verkocht tot f 25.

GRANEN, ZADEN, enz. Tarwe. Nieuwe Zeeuws., Vlaamsche en Overm. weinig aangevoerd en tot vorige prijzen gemakkelijk opgeruimd; goede en puike f 12.50 a f 13.75; mindere f 11.25 a f 12.25; geringe f 9.25 a f 10.75; Jarige f 13 a f 15.50; Pools. en Roode stil; 157, 158 ℔ O. witb. Pools. f 465, f 470; 157 ℔ Jar. dito f 455; 162 ℔ Straalsund. f 465; 132 ℔ Hongaarsche per 2400 kil. f 385; 127, 128 ℔ N. Rijn per dito f 382. Rogge, Overm., Zeeuws. en Vl. als voren f 5.50 a f 7.40; andere soorten meerendeels f 5 hooger; 147, 150, 153 ℔ Dantz. f 220, f 235, f 237, f 245, f 250; 149 ℔ Koningsb. f 225, f 235; 150 ℔ dito f 240; 150 ℔ Deens. f 215; 148 ℔ Memel f 220; 147 ℔ Galatz f 200; 145 ℔ Arch. f 205; 144, 145, 150 ℔ Petersb. f 207, f 210, f 220; 140 ℔ geringe Odessa f 183; 150, 152 ℔ N. Limb. f 235, f 240; in publieke veiling 82 last meerder en minder besch. Coursche f 200, f 204. Gerst: Zeeuws., Vl. en Overm. Winter 10 c. hooger f 5.50 a f 6.80; dito Zomer f 5.40 a f 6.40. Haver Zeeuws. en Inl. 20 c. lager; Korte f 3.70 a f 5; dito Lange f 2.50, f 4. Boekweit f 5 hooger, op 140 ℔ N.-Brab. f 230, f 235, f 240; Rijn per 2100 kil. f 235; Fransche per dito f 212; Holst. per dito f 240 zeilende. Erwten, Zeeuws. Groene f 8 a f 14; Groote dito f 9, f 14.50; Geld. Graauwe en Capucijnen f 12, f 16. Boonen, Witte f 8, f 14.50; Bruine f 10 a f 19; dito Paarden f 5.50, f 8.50. Koolzaad, Zeeuwsch £ 64½, £ 65, £ 65½; Overm. £ 65, £ 66; puik Brielsch £ 66½; Betuws £ 65. Lijnzaad, 112, 113 ℔ Berdiansky f 373; 101, 102 ℔ Arch. f 315. Kanariezaad f 9, f 12.

VLAS. De tamelijk groote aanvoer ter markt van heden vond grootendeels tot omstreeks vorige prijzen koopers. Gedurende de vorige week was de handel op het land levendig.

SCHIEDAM 12 November.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 147 ℔ Libau f 222 cont. Gerst, 127 ℔ Coursche f 216 cont., f 218 6/w.; 128 ℔ dito f 217 cont., f 220 3/m.; 129 ℔ dito f 222 3/m.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust f 14.—.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 19.50.
AMST. PROEF „ „ „ „ „ - 20.75.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel.................. f 2.—.

AMSTERDAM 12 November.

SUIKER. Van Ruwe werden heden afgedaan 1156 kr. Java, zeilende per Oscar I.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 50 v. Maryland per Ellen Stewart.

KUBEBEN. Uit de eerste hand werden circa 101 pic. zeilende per Batavia tot geheimen prijs bij inschrijving afgedaan.

METALEN. Tin. Afgedaan ca. 1400 blokk. Billiton, tot geheimen prijs.

GOM ELASTIEK. Vrijdag aanstaande worden ter beurze bij inschrijving ten verkoop aangeboden circa 12,000 kil., zeilende per Christiaan Louis.

RUM. De bij inschrijving op heden van 30 stukken, per Amicitia, zijn niet gegund.

VETWAREN. Traan: Robben- f 38½, Lever-: bruine Berger f 42, blanke f 44 a f 45. Talkolie f 17. Rondvisch per 50 Ned. ℔ f 13½. Ansjovis 1858r, 1859r, 1860r f 7½ bij gerijf.

BOTER per 40 N. ℔ Friesche f 52 a f 55, Kollander f 52 a f 55, Kamper f 55 a f 57, Deventer f 48 a f 51. Zwolsche f 52 a f 55.

HOOI en STROO. Langestraats Hooi f 22 a f 24½, Kamper-Eilands dito f 20 a f 22½, Koe dito f 15 a f 18; Rogge Stroo f 15½ a f 17½, Tarwe dito f 15 a f 17.

VEE. Runderen 1ste kwal. f 140 a f 160, 2de kwal. f 130 a f 150, en 3de kwal. f 110 a f 140; Melk- en Kalfkoeijen f 100 a f 160; Schapen f 22 a f 26; Varkens 46 a 50 c. per Ned. ℔.

GRANEN enz. Tarwe onveranderd: 131 ℔ bonte Pools. f 438; 128 ℔ dito f 405; 128 ℔ dito f 418. Rogge iets hooger met veel handel: 126 ℔ Pruiss. f 289; 118 ℔ Petersb. f 198, f 197; 119 ℔ jar. dito f 199; 118 ℔ N. Archang. f 198; 120 ℔ N. Petersb. f 203; 115 ℔ jar. dito f 190; 120, 121, 122 ℔ N. Archang. f 203, f 206, f 209; 121 ℔ Galatz f 219; 118 ℔ Odessa f 194. Op levering in Maart f 195, f 196; Mei f 195, f 196. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad, Friesch £ 60. Lijnzaad een doen: 107 ℔ Riga f 330; 105 ℔ dito f 290; 109 ℔ Petersb. f 362½; 100/101 ℔ Arch. f 297½. Raapolie: op 6/w. f 43¼; vlieg. f 42; 1 Dec. f 42, f 41¾; 1 Mei f 43¼. Lijnolie: op 6/w. f 31½; vlieg. f 30¼; 1 Dec. f 30½; 1 Maart, April en Mei f 31⅝. Hennepolie: op 6/w. f 40½. Raapkoeken per 1040 stuks f 80 a f 85. Lijnkoeken per 104 stuks f 12 a f 15.

LIVERPOOL 10 November.

Men noteert de volgende KOLENVRACHTEN:

naar Bombay	35/ a —	naar Rio Janeiro..	28/ a —
„ Calcutta	36/ - 37/	van Wales	
„ Aden	42/6 - 45	„ Rio Janeiro.	32/ - —
„ Kurrachee ..	40/ - —	„ Bahia	32/ - 33/
„ Madras	34/ - —	„ Fernambuck.	30/ - 35/
„ Singapore...	37/6 - —	„ Rio-Grande..	36/ - —
„ Suez	52/6 - —	„ Monte-Video	35/ - —
„ Rangoon	33/ - —	„ Buenos Ayres	55/ - —
„ Moulmain...	33/ - —	„ Valparaiso...	35/ - 37/6
„ Ceylon	34/ - 35/	„ Panama......	45/ - 47/6
„ Hong-Kong.	55/ - —	„ San Francisco	56/ - 60/
„ Shanghai ...	60/ - 65/	„ de Kaap de Goede Hoop	35/ - —
„ Woosung fr. 77		„ Manilla......	55/ - 57/6
„ Melbourne ..	45/ - 48/	„ Madras, ...	36/ - 37/
„ Sydney......	45/ - 48/	„ Hong-Kong.	60/ - —
„ King George Sound.......	45/ - 48/		

9 November.

KATOEN. In de afgeloopene week sloot de markt zeer willig tot belangrijk hoogere prijzen, doch de Amerikaansche berigten in het begin dezer week ontvangen, welke de stemming in Amerika als minder geanimeerd voorstellen, waren oorzaak dat prijzen niet veel meer vooruit gingen, zelfs is de markt op dit oogenblik slap. Nogtans is de notering ⅛ d. per ℔ boven die van de vorige week. Men noteert: New-Orleans low ord. 4½ d., ord. 5⅜ d., good ord. 6½ d., low middl. 6⅞ d., middl. 7½ d., good middl.

Scheepstijdingen.

Brouwershaven
11—12 nov. Niets gepass.
(11 ZO.; 12 ZO—ZO t.O.)

Hellevoet *Aangek.*
11 nov. *Meg Lee*, Brown, Newcastle
Plenty, Joy, dito
Casper, Gerdau, Cuxhav.
12 *Seahorse* (st.), Hull
Earl of Auckland (st), Londen
Sultana, Allen, Sunderl.
Vertrokken.
11 *Petilla*, Mail, Newc.
John, Clark, dito
12 *Benin*, Walter, Macassar
Creole, Zachariassen, Frederikstad
Annechiena, Donga, Bergen
Queen Adelaide, Crockson, Dundee
(11 OZO—ZO.; 12 OZO.)

Brielle *Aangek.*
11 nov. *Prins v. Oranje* (s), Duinkerken
Leo (st.), Londen
12 *Norfolk* (st.), Goole
Batavier (st.), Londen
Saxonia (st.), dito
Seine (st.), Havre
Ocean Queen (st.), Hull
Vertrokken.
11 *Fijenoord* (st.), Londen
Killarney (st.), Goole
Albert, Wiese, Stettin
(11 ZO—O t.Z.; 12 OZO.)

Maassluis (O.) *Vertr.*
11 nov. *Actif*, Mohn, Newc.
12 (Z.O.) Niets gepasseerd.

Amsterdam *Vertr.*
10 nov. *Alcyone*, Haacke, Soerabaija
11 *Maroim*, Kuiper, Alexandrië (E.)
Geertruida Jacoba, Bontekoe, Oporto

Texel *Aangek.*
10 nov. *Provincie Overijssel*, Gruppelaar, Dundee
Cornelia, Teensma, St. Petersburg
Elise, Nieboer, Archang.
Robert, Meijer, Riga
Elsje, Tap, dito
Weltevreden, Kieft, Memel
Ambrosia, Walloe, Drammen
Princesse Gyda, Halstensen, dito
Hendrik, Burghout, Frederikstad
Prins Oscar, Egeness, d.°
Jonge Jacob, Arnam, dito
Tre Venner, Ostergaard, Frederikshald
Athene, Larsen, Skien
11 *Seraphine*, Morgan, Sunderland
Durham Packet, Thompson, dito
Crocus, Wishart, dito
Fox, King, Yarmouth
Hero, Jörgensen, Frederikstad
Wijbrandina Reina, Brons, dito
12 *Magnet* (st.), Londen
Beaver (st.), dito
Vertrokken.
10 *Johannes*, Wychman, Cardiff
Soeskummeren, Lorentzen, Drammen
11 *Sarah*, Evans, Bristol
Dan, Lorentsen, Dramm.
Freden, Schroeter, dito
Ogir, Pehrsen, dito

Vlie *Aangekomen*
8 nov. *Urania* (st), St. Pet.
Maria, Voordewind, Christiania
Presto, Mörck, Frederikst.
Aldershof, Dijkstra, dito
Elisabeth, Duit, Osterris.
Harlingen, Hannema, d.°
Johanna, de Boer, Oudsoen
Josephine, Anderson, Droback
Neptunus, Bart, Arendal
Onderneming, Kooiman, Christiansand
9 *Harmonie*, Doewes, Riga
Petrus Horreus, Zwieting, Dantzig
Maria, Gronwold, Frederikstad
Vertrokken.
8 *Amsterdam* (s), Hamburg
9 *Gouvern. van Ewijck* (s), Dantzig

Oostmahorn *Vertr.*
9 nov. *Jantje Tuinema*, Sikkens, Londen

Vlissingen *Aangek.*
9 nov. *Margaretha*, de Groot, Riga
Sirene, Schippers, Koningsbergen
Vertrokken.
9 *Nina*, Huisman, Buenos-Ayres
Arostook, Paine, Havanna

—o—

Zante *Aangekomen*
17 oct. *Alida*, Oldenburger, Corfu
(vertr. 27 n. Falmouth)

Patras *Vertrokken*
26 oct. *Gepbina Helena*, de Vries, Falmouth

Marseille *Vertr.*
8 nov. *Willem III* (st.), Amsterdam

St. Nazaire *Vertr.*
8 nov. *Balmoral* (st.), Lovius, Rotterdam

Camaret *Binneng.*
5 nov. *Jeune Félix*, Leberre, Rott. n. Nantes

Liverpool *Aangek.*
9 nov. *Compact Goede Trouw*, de Vries, Bahia
Charlotte, Humphrey, Rotterdam
10 *Telemachus*, Hazewinkel, Amsterdam
Uitgeklaard.
9 *Alberdina Peterina*, Kruithoff, Curaçao en Maracaibo
Sicco, Potjer, St. Martha, Carthagena en Savan.
Vertrokken.
9 *Usella*, Hunkin, Dordt
Irene, de Vrede, Galatz

Newport *Aangek.*
9 nov. *Rubens*, Soltenborn, Amsterdam

Falmouth *Aangek.*
9 nov. *Iduna*, Holst, Nantes n. Amst.
Jonge Boll, Kolk, Bordeaux n. Bremen

Rochester *Aangek.*
9 nov. *John & Charles*, Hopkins, Rott.

Londen *Aangek.*
10 nov. *Roelfina*, Hazewinkel, Riga
Aries, Engelsman, dito
Crescendo, Vos, dito

Ipswich *Aangek.*
9 nov. *Thames*, Ford, Rott.

Hull *Aangekomen*
6 nov. *Tjallinga Aurelia*, Fekkes, Stettin

Stockton *Aangek.*
8 nov. *Christina*, Kamminga, Dantzig

Sunderland *Vertr.*
8 nov. *Rimouski*, Robson, Rotterdam
William, Scott, dito
Beacon, Turner, dito
Ossian, Clarke, dito
Arrow, Hall, Schiedam
Allport, Carr, dito
Brandenburg, Dethmers, Amsterdam
Frouwina, Duit, Genua
Wilhelmina Egberdina, Top, Hamburg

Shields *Aangekomen*
9 nov. *Catherine*, Howard, Nieuwe Diep
Orient, Adams, Amst.
Zeeploeg, de Jonge, Dordt

Newcastle *Uitgekl.*
9 nov. *Elisabeth Gravelaar*, Kok, Barcelona
Wietska, Bos, Delfshaven

Boness *Vertrokken*
8 nov. *Alert*, Penny, Rott.

Dundee *Vertrokken*
9 nov. *Tijd*, Steeksma, Zwol

Antwerpen *Vertr.*
9 nov. *Fennegina*, Koetze, Rio-Grande
Willem Eduard, v. Wijk, Holland

Gent *Aangekomen*
8 nov. *Udo Frederik*, v. d. Werf, Riga

Leer *Aangekomen*
7 nov. *Vrouw Klazina*, Mulder, Amsterdam

Cuxhaven *Vertr.*
10 nov. *Geertruida*, Rasker, Amsterdam
Ter reede gekomen.
9 *Georgina Wubbina*, Heins, Stettin n. Holland

Stettin *Aangek.*
9 nov. *Amica Manu*, Peper, Rotterdam

Pillau *Vertrokken*
8 nov. *Allegonda Margar.*, Gort, Montrose
Wiea Gesina, Bossinga, Hull

Bolderaa *Vertr.*
3 nov. *Janus*, Behrens, de Maas
4 *Jantje*, Smit, Elseneur
Jeanne Marie, Kolle, d.°
Anna, Hoetjer, de Wezer
Dankbaarheid, Valk, d.°

Kroonstad *Vertr.*
4 nov. *Concurrent*, Teensma, Rotterdam

Elseneur *Aangek.*
8 nov. *Christina Jacoba*, de Groot, St. Pet.
Elisabeth Lollina, Carst, Riga n. de Maas
9 *Dido*, van Wijk, St. Pet. n. Londen
Jenny, van Wijk, dito n. Amsterdam
Martha Johanna, Jonker, Koningsb. n. Hull
Lucretia, Bragt, Dantzig n. Edam

—o—

Rotterdam 12 nov. Volgens berigt van Mauritius, aan assuradeurs medegedeeld, had de schade aan de *Jan van Brakel* niet veel te beduiden. Slechts 70 ton goederen waren gelost, het lek aan den steven hersteld en zouden de kosten niet veel bedragen, omdat het schip noch in het dok noch op de sleephelling behoefde te halen. In de eerste helft van october zoude het schip de reis naar hier voortzetten.

Amsterdam 12 nov. Aangekomen de *Fokkina Emmegina*, Folkerts, van Cuxhaven, met een gedeelte der lading uit het sch. *Anna Catharina*, van de Algoabaai.

Londen 10 novemb. Volgens rapport zou het Amerikaansch schip *Africa*, kapit. Jordan, van Cardiff naar Shanghaï, in Straat Gaspar aan den grond geraakt, door zeeroovers omringd, en daarop door de bemanning verlaten zijn, die zag dat men den bodem plunderde en verbrandde.

Yarmouth 9 nov. De *Ugie*, kapit. Lowrie, van Shields n. Rott., lek alhier binnengebragt, heeft gestooten en moet lossen.

Newport 9 nov. Het Bremer schip *Rubens*, van Amsterdam alhier gearriveerd, heeft wegens aanzeiling een gedeelte der verschansing, rusten enz. verloren.

Gibraltar .. nov. De *Black Prince* (s.), met vruchten naar Londen bestemd, is overzeild en gezonken.

—o—

Gepraaid:

9 sept., op 39° ZB. en 53° OL., *Zeelust*, Knaap, v. Amst. naar Batavia.

3 nov., op 45° NB. en 16° WL., *Jan Daniel*, Zweede, van Cardiff naar Manilla.

Door den Vlissingschen loodskotter n.° 3:

28 oct., bij de Owers, *Emma*, Huygens, v. Newcastle n. Alexandria (E.); alles wel aan boord.

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 13 nov.: 1ste getijde 3 ure 24 min.; 2de get. 3 ure 48 min.

Arnhem. Waterhoogte 10 nov. 1.65 el.

Keulen. Rijnhoogte 10 nov. 7 v. 7 d. en 11 nov. 7 v. 6 d. Rijnl.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
10 nov. *Ary Scheffer*, Kunst, Melbourne
Cadzandria, Don, Boston (A.)
Edith, Drew, Liverpool

—o—

Cargalijsten.

Rotterdam.

NEW-YORK, Maria Elisabeth, K. J. Jonker. — 23 v. Parelasch, Gebr. Kolff; 1 k. Sperm.-Olie, J. H. Claus en J. Raulino; 229 Riemen, Hudig en Blokhuyzen; 5 k. Ledergoed, van Nievelt en Co.; 100 v. Meel, L. Berger; 50 v. Koopm., Vlierboom en Suermondt; 406 v. Harst, F. A. Voigt en Co.; 50 k. Koopm., van der Kun en van Schelle; 1 k. Kaas, E. C. Becker; 38 en 50 v. Honig, J. Ooms Ez. en Co.; 9 k. Koopm., J. P. de Cock; 2 p. Duigen, Boomer en Co.; 98 v. Meel, Moens en Kolff; 500 v. Harst, C. L. Roechling en Co.; 827 v. dito, van Oordt, Bube en Co.; 1381 v. dito, Schmitz en Fassbender; 3 ox. (staves) Boomen en Duigen, 50 k. Pek en 200 v. Harst, C. Hemmann en Co.; 132 en 60 v. dito, 25 v. Parelasch, 3 k. Kaaren, 6000 en 4800 Duigen, Gebr. Nottebohm; 200 kistj. Extract van Verwhout en 1 kistj. Boeken, M. Retemeijer en Co.; 13 k. Uurwerken, Koorevaar en Co.; 58 v. Harst, Smith en Co.; 30 en 15 v. Honig, 1 ox. en 1 k. Was, 10 v. Quercitron, 200 v. Meel en 12 v. Asch, Obermann en Co., te Amst.; 20 b. Tabak, 78 k. Koopmansch., 2000 z. Tarwe, 39 ox. Tabak, 75 v. en 24 v. Parelasch, 6000 Duigen, 1 k. Kaarsen, 1 kistje Diversen, 3 v. Was en 1 kist, inhoudende eene Naaimachine, Order.

LONDEN, Leo, R. B. Hart. — 100 v. Cement, E. Gompertz; 25 v. dito, Ph. van Ommeren; 30 v. Kokosnootolie, 6 k. Thee en 154 b. Katoen, J. H. Claus en J. Raulino; 13 v. Kokosnootolie, C. Hemmann en Co.; 25 b. Hop, Coomans, Born en Philippi; 207 koek. Koper, van der Kun en van Schelle; 53 k. Metaal, W. van Houten en Zn.; 15 k. Schellak, J. Haslinghuis en Zn.; 36 k. Citroenen, 10 b. Hop en 33 k. Koopm., Order.

GOOLE, Norfolk, J. Leetham. — 36 k. Koopmansch., 't Hoen, Hudig en Co.; 163 b., 24 v., 22 k., 95 stav., 131 pl. en 126 bund. dito en 1 Stoommachine, Order.

ULEABORG, Antonius, A. Gönningen. — 930/1 en 298/2 t. Teer, H. H. Roelofs Heyrmans.

Amsterdam.

PETERSBURG, Urania (st.) — 20 l. Rogge, Wed. J. d'Arripe en Co.; 100 l. Lijnzaad, 9 b. Wol en 72 z. Erwten, Order.

RIGA, Harmonie, Doewes. — 315 tsw. Lijnzaad, L. Hoyack en Co.; 36 bond. Hennep, W. K. Sijpenstein; 196 dito dito en 55 tsw. Zaai-Lijnzaad, Order.

7½ d., middl. fair 7⅝ d., fair 7¾ d., good 8¼ d., fine 9 d. per ℔. Brazil vast met weinig voorraad en hooge prijzen gevraagd. Egyptische met redelijke vraag iets hooger. Voor Surat was groote vraag voor speculatie en prijzen voor alle soorten zijn ruim ⅛ d. per ℔ hooger. De voorraad bedraagt heden 617,970 balen.

ANTWERPEN 10 November.

Verwhout zonder voorraad in de eerste hand. — Koffij vast. — Granen vast. Fransche Rogge *f* 8½ entr.; Zweedsche *f* 8½; dito Archangel *f* 8; dito Memel *f* 7½ a *f* 8, met goede vraag; men vraagt *f* 17 voor oude Oostzeesche Tarwe. Inlandsche *f* 15 a *f* 16. — Oliezaden vast. Lijnzaad Marianopel 2de kwaliteit loco *f* 14½; 1ste kwaliteit zeilende *f* 14⅞. Raapzaad vast. — Katoen zeer willig. — Terpentijn vast; loco *f* 18⅝; op levering fl. 19 a 19½. — Vruchten. Voor Vijgen is geregelde vraag bij kleine partijtjes. Heden zijn 400 matten Villanova afgedaan tot onveranderde prijzen en 20 v. zoete Siciliaansche Amandelen tot geheimen prijs. — Potasch vast. — Rijst vast. Aracan gebroken fl. 7⅞. — Suiker. Men meldt den verkoop van 490 k. blond Havanah. — Talk vast.

HAVRE 9 November.

Katoen met meerder vraag; gisteren en heden tot 3 ure zijn 3395 b. afgedaan. Men noteert:

	zeer. gem.	gem.	zeer ord.	ord.	goed ord.	P.C.
New-Orleans	80	94	101	106	110	115
Mobile.....	79	92	98	103	107	—
Georgie.....	77	89	96	101	105	—

Voorraad op heden 113,400 balen. — Koffij. Guadeloupe bonifieur fr. 140 cons. — Suiker. Havanah gevraagd; kwaliteit gelijk aan n.° 12 Holland. fr. 36 a 37½ entr.— Wol. B.-A. vette fr. 2.70. M.-V. gew. fr. 1.90. Peruviaansche vette fr. 2.65. — Hop. Amerik. fr. 250 a 360.— Huiden stil. Gisteren zijn 1054 gez. M.-V. a fr. 73.50 afgedaan. — Cochenille. De gisteren gemelde verkoop a fr. 4.60 is voor Zacatille en niet grijs. — Quercitron fr. 13.50.

HAMBURG 10 November.

Katoen. Daar de laatste berigten uit Amerika meer geruststellend omtrent het nieuwe gewas luiden is de markt hier slapper gestemd. — Cacao vast; Guyaquil 7½; Para 6⅝. — Koffij slap; Rio ord. 6 a 6⁵⁄₁₆; St. Domingo 6⅝ a 6¾. — Oliën. Raap- met weinig omzet; loco 26 a 26.4; Mei 27; Oct. 28. Lijn- loco en Nov. 21.8 a 21.10; per Dec. Jan. en Febr. 21.10. — Suiker. Ruwe met veel omzet 6/ hooger. Geraffineerde met veel vraag ⅛ a ¼ s. hooger; Holl. Melis en Lompen 3⅝ a 4⅛. — Granen slap; Tarwe in loco iets lager, 122/23 ℔ Mark 178 rth.; 124/25 ℔ Saal 182 a 184 rth.; af buitenl. 126/27 ℔ af Fehmarn 128 rth. per voorjaar; 127 ℔ af Pommeren 132 a 133 rth. Rogge in loco vast 122/24 ℔ O. Mecklenb. 118 a 124 rth.; Courl. 115 rth.; af buitenl. 80 ℔ af Koningsb. per Nov. 82 rth. Gerst in loco stil; 104/6 ℔ Saal 118 a 126 rth. Haver moeijelijk te plaatsen; loco nieuwe 68 a 71 rth. Raapzaad stil; gem. Holst. 160 rth. en goed 164 a 166 rth.

MESSINA 3 November.

Zwavel zonder verandering; mooije 2de loco 31⅞, op levering Januarij a Junij 32½ t. — Olie slap a 35 t. vrij aan boord. — Amandelen. Nieuwe 8 oz. voor Palma en Girgenti. — Wissel 46.

CALCUTTA 1 October.

Indigo. In het vooruitzigt omtrent den oogst is geene verandering. — Rijst. Tafel- prima 4/ a 4/2; 2de soort 3/4 a 3/6 met goede vraag; Moonghy 2/2 a 2/4; Ballam 2/ a 2/7. — Jute. Nieuwe middl. 14.12 a 15.8 met goede vraag; oude 13.12 a 14.4; ord. 12.12 a 13.8. — Oliezaden gevraagd; Lijn- 3.4 a 3.10; Papaver- 3.14 a 3.15; Mostard- 3.8 a 3.11; Sesamen- nominaal 4 a 4.4. — Cachou slap, 21.6.4 a 21.6.8. — Curcuma slap en dalende. — Saffraan zonder handel r. 28 a 36. — Gomlak gezocht en schaarsch. Oranje ontbreekt; rood r. 50 a 52. — Olie. Ricini 11.8 a 12.12. — Koffij Moka 22.8 a 23; andere soorten 17 a 20. — Wissel op Londen 6/m. zigt 2/9⁄₁₆ a 2/⅞ d. — Vrachten zonder verandering.

Advertentiën.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij gelegenheid van hun **Huwelijk** ondervonden, betuigen de Ondergeteekenden, ook namens hunne wederzijdsche Betrekkingen, hunnen welmeenenden dank.

H. W. DE MONCHY.
J. C. DE MONCHY,
Ledeboer.

Rotterdam
13 *November* 1860.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij ons **Huwelijk** betoond, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, opregten dank.

PIETER PLEMP.
CATHARINA PLEMP,
van Eck.

Rotterdam
13 *November* 1860.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *JOHANNA HÜBLER*, geliefde Echtgenoote van

Dr. GRUBER.

Rotterdam
11 *November* 1860.

Heden overleed MARIA JACOBA MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, Weduwe den Heer Nicolaas Montauban van Swijndregt Fz., in den ouderdom van acht en veertig jaar, diep betreurd door hare Kinderen en verdere Betrekkingen.

Uit aller naam,
F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT.

Rotterdam 8 *November* 1860.

Heden overleed, na een langdurig doch geduldig lijden, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde jongste Dochter ELIZABETH HELENA, in den ouderdom van 28 jaar.

G. ENGELBERTS,
Wed. F. A. Roodkerk.

Rotterdam
10 *November* 1860.

Oud-Beijerland 10 *November* 1860.

Heden overleed onze dierbare Man en Vader BASTIAAN VAN GELDER, oud 65 jaren, in leven *Vlasboer enz.*

CORNELIA DE REUS.
CORNs. VAN GELDER.
GERRIT VAN GELDER.
ADRs. VAN GELDER.

Vrij van Zegel en Registratie krachtens Koninklijke besluiten dd. 13 *December* 1819 *N.*° 8 *en* 20 *November* 1828 *N.*° 71.

COMMISSARISSEN der **Geldleeningen** voor de **Straatwegen** van de Grebbe op Dieren, van **Arnhem op Apeldoorn** en van **Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt** zullen op Maandag den 3den December 1860, des namiddags ten één ure, in het Gouvernementsgebouw te Arnhem, ten overstaan van Notaris en Getuigen, en in tegenwoordigheid der Aandeelhouders, die verkiezen daarbij tegenwoordig te zijn, doen Uitloten ***Tien* AANDEELEN**, ieder van **Duizend Gulden**, in de Geldleening voor de beide eerstgenoemde Straatwegen tegen vijf ten honderd renten gesloten.

De uitgelotene Aandeelen zullen den 1° Januarij 1861 worden afgelost, en na dat tijdstip daarop geene renten betaald.

Naar MONTE-VIDEO en BUENOS-AYRES,

het Nederlandsch gekoperd SCHOENERSCHIP

TWEE CORNELISSEN,

Kapitein B. A. Potjer.

Adres ten Kantore van KUYPER, VAN DAM & SMEER.

SCREW STEAM SHIPPING COMPANY.
Wekelijksche Dienst
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN.
Voor GOEDEREN en VEE.
Het Engelsch Schroefstoomschip
Earl of Auckland,

Kapitein WILLIAM W. APPLETON,
vertrekt **Woensdag 14 November,**
des morgens vroeg.

Adres bij de Agenten GEORGE LEVINGSTON en J. A. HOUWENS, te Rotterdam, en W. H. CAREY & SON, 34 Mark Lane, Londen.

SNELVAART VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN,

TUSSCHEN

ROTTERDAM en ANTWERPEN,

met de Stoombooten

Telegraaf III & IV.

NOVEMBER.

Van Rotterdam.				Van Antwerpen.		
* 15 Donderdag	's morgens	9.30		15 Donderdag	's namiddags	12.30
* 17 Zaturdag	„	10.30		17 Zaturdag	's nachts 16/17	2.30
20 Dingsdag	's nachts 19/20	12.30		20 Dingsdag	's morgens	4.30
22 Donderdag	's morgens	2.30		22 Donderdag	„	6.30

* Deze Afvaart-Uren staan in verbinding met de Treinen van den Hollandschen en Rhijn-Spoorweg, die om 8 ure 15 min., 9 ure 15 min., 10 ure en 11 ure 5 min. des morgens te Rotterdam aankomen.

Stations die worden aangedaan:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, **ZIJPE voor Zierikzee en Brouwershaven**, St. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

Te **ZIJPE** wordt voor **Zierikzee en Brouwershaven op de heen- en terugreis aangelegd**; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee**, na aankomst der Stoombooten, vertrekt en van **Zierikzee naar Zijpe**, in correspondentie op de Stoombooten, rijdt.

PASSAGIERS-VRACHTEN:

Eerste Plaats, Paviljoen, *f* 3.50, Tweede Plaats, 1e Salon, *f* 2.50, Heen en Terug *f* 4. Derde Plaats, 2e Salon, *f* 1.50, Heen en Terug *f* 2.50. — **Passagiers-Bagage vrij.** — **Kinderen beneden de 10 jaren Halve Vracht.**

ROTTERDAM, Boompjes, wijk 1, n.° 21, **VERWEY & Co.**, *Cargadoors-Expediteurs.*

ROTTERDAM, HULL en GOOLE.

Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.

Voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

De Rader-Stoomboot **NORFOLK**, Kapitein JAMES LEETHAM, vertrekt van **ROTTERDAM naar HULL en GOOLE *iederen Woensdag***, des morgens vroeg.

Adres HUDIG & PIETERS.

Tegen 1 Januarij 1861 wordt aan de **Openbare School** te *Kralingen* GEVRAAGD

een HULP-ONDERWIJZER,

op een Tractement van ***f* 300** a ***f* 350** naar bekwaamheid. Adres, in Persoon of met *franco* Brieven, bij den Burgemeester dier Gemeente.

Aanzoek tegen goede PROVISIE.

Een Etablissement wenscht tot grootere Uitbreiding van zijn Tak van Handel **ADRESSEN** te bekomen van het Gegoede Deel der Bevolking van Provincien of onderdeelen van Provincien.

Zulks biedt een **niet onbelangrijken Tak van Bestaan** op voor Agenten, Beambten, Handels-Reizigers enz. enz.

Nadere inlichtingen te bekomen bij HAASENSTEIN & VÖGLER, te Hamburg.

TE HUUR,

TEGEN MEI 1861:

Eene **BOUWMANSWONING**, met HEERENHUIS, TUIN, KOEPEL, KOETSHUIS, STAL voor Vier Paarden en GEVOLGEN, en een Stukje **WEILAND**, te zamen groot 1 Bunder 58 Roeden, aangenaam gelegen aan een Vischrijke Vliet te Charlois, geschikt voor **Zomerverblijf.** Adres met *franco* Brieven, onder lett. J. W., aan het Bureau dezer Courant, Hoogstraat, 10—77.

De Twee HUIZEN,

wijk A, ns. 118 en 119, met ZOMERHUIS, SCHUREN, KOESTALLING, SPOELHUIZEN, verdere GETIMMERTEN en **ERVEN**, alsmede **TUIN** of **WARMOEZIERSLAND**, staande en gelegen in de Laan van Adamshof, beneden den Hoogen Zeedijk, te Kralingen, ll. Woensdag door de Notarissen *DALEN, LAMBERT & VAN WIJNGAARDEN*, in het Locaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in 6 Percelen geveild, zullen op MORGEN den 14 November 1860, des namiddags ten 5 ure, door voornoemde Notarissen, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen**, zulks eerst separaat en daarna met combinatien.

A F S L A G.

De **PANDEN**, bestaande in: 1°, het WINKEL- en BENEDENHUIS, BOVENWONINGEN en ERVE, in de Halve Maanstraat, wijk 5, n.° 503, en 2°, het WINKELHUIS, BOVENWONINGEN, PAKHUIS en ERVE, in de Peperstraat, wijk 5, n.° 67, beide te Rotterdam, laatstleden Woensdag in het Notarishuis, aan de Gelderschekade alhier, door den Notaris *RIETSTAP* geveild, zullen op MORGEN, Woensdag den 14 November 1860, des namiddags ten 5 ure, ter zelfder plaatse, worden **Afgeslagen.**

Openbare Verhuring.

De Notaris *D. C. KLEY*, gevestigd te Cappelle op d'IJssel, zal op Vrijdag den 30 November 1860, des voormiddags ten 10 ure, in het **Posthuis** te Moordrecht, publiek Verhuren:

Voor den tijd van **10 jaren**, aanvangende den 25 December 1860,

8 Percelen LAND,

uitsluitend geschikt om te **Weiden**, bij elkander gelegen in sectie F, van den Zuidplaspolder in Schieland, nabij het Station des Rhijnspoorwegs, te Moordrecht, Poldernummers 206, 207, 208 en 209, groot 12 Bunders 56 Roeden.

Eerst in Percelen en daarna gecombineerd.

En 4 Percelen LAND,

genaamd ***VEENWEG***, bezet met beste **Veen**, gelegen als voren, Poldernummers 202 tot en met 205, groot 12 Bunders 56 Roeden, in één Perceel.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Wel Ed. Heer *G. A. VAN HOUWENINGE Gz.*, te Moordrecht, en bij den voornoemden Notaris *KLEY*, te Cappelle op d'IJssel, ten wiens Kantore de Verhuur-Condities van af den 15 tot den 29 November 1860 ter lezing zullen liggen.

MARCUS BREUKELMAN, CHRISTIAAN WILLEM BREUKELMAN en LODEWIJK THEODOOR VAN HOUTEN, Makelaars, zullen op HEDEN den 13 November 1860, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, publiek Veilen:

1567 Balen

Oost-Indische KATOEN,

in Kavelingen, zoo als bij Notitie zal worden aangewezen. Nadere onderrigtingen bij bovengemelde Makelaars.

Publieke Verkooping,

op Donderdag 15 November 1860, des voormiddags ten 10 ure, op de Plaats van het Koffijhuis Tivoli, in de Westerstraat te Rotterdam, ten overstaan van den Deurwaarder *J. C. LACH*, van eene Partij

H O U T,

bestaande in **370 Greenen Battens** 3 x 7.
300 „ Deelen 1½ x 11.
230 Vuren Dito 2½ x 10.
100 Sparren enz.

Morgen te bezigtigen.

Openbare Verkooping

VAN

RIET en HOUTGEWAS, YPEBOOMEN ENZ.

EN

VERHURING

VAN

WEI- of GRAZERSLANDEN.

DIJKGRAVEN en HOOGHEEMRADEN der Grondheerlijkheden ***Charlois*** en ***Katendrecht*** zijn voornemens om op Vrijdag 16 November 1860, des voormiddags ten 9 ure, ten overstaan van den Notaris *H. S. VAN RIJSOORT*, residerende te Charlois, ten Huize van **A. van Gent**, wonende aldaar, te Verkoopen:

82 zware YPEBOOMEN, staande aan de Charloische-, Heidsche- en Katendrechtsche Dijken; voorts eenige Bunders te Veld staand **RIET, vierjarig WILGEN GRIENDRIJS, veertienjarig ELSGEWAS** en 124 Koopen **vierjarig WILGEN HOOFDSTOVEN RIJS.**

Verder te Verhuren 9 Bunders **WEI- of GRAZERSLANDEN, DIJK** en **KADEN.**

Informatien te bekomen bij den Rentmeester.

Publieke Verkooping.

De Notaris *J. J. DE RAADT*, residerende te Barendrecht, hoofdplaats Dordrecht, zal ten verzoeke van deszelfs Principalen, op Woensdag den 28 November 1860, des morgens 9 ure, ten Raadhuize van Oost- en West-Barendrecht, in het openbaar bij Veiling en Afslag Verkoopen, om te worden betaald den 15 April 1861.

100 Stuks IJPEN-BOOMEN, lang van Stam 5 à 6 Ellen en zwaar van 35 tot 65 Duimen, staande aan den Rivierdijk van den Zuid-Polder van Oost- en West-Barendrecht, en alzoo bijzonder geschikt om ook te Water vervoerd te kunnen worden.

De Verkoop zal geschieden eerst aan 50 Percelen, ieder van Twee Stuks, en daarna in Vijf Combinatien, ieder van Twintig Stuks.

De Koopers moeten van solide Borgen voorzien zijn.

De Godsdiensten in Syrië,

geschetst in Leer en Geschiedenis,
door J. WORTABET, *Zendeling te Aleppo.*
Uit het Engelsch door G. J. GRASHUIS.

Eerste Stuk. **De Grieksche Kerk.** Prijs *f* 0.50.

Dit Werk wordt uitgegeven in Vier Stukken en zal den Prijs van *f* 2.60 niet te boven gaan, hoewel de Engelsche Uitgave *f* 4.90 kost. Elk Stuk zal een geheel uitmaken en dus ook afzonderlijk verkrijgbaar zijn.

Uitgave van A. VAN DEN BRIEL Gz., te *Rotterdam.*

VAN DER MEER & VERBRUGGEN, Boekhandelaars, Hoofdsteeg, hoek van den Houttuin, hebben uitgegeven en verzonden:

LEVENSVRAGEN,

BEANTWOORD IN LEERREDENEN

VAN

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

Prijs: Ingenaaid *f* 3, in verg. linnen band *f* 3.60.

Inhoud: 1. bethesda, Joh. V: 1—16. 2. morgenstond en nacht, Jes. XXI: 11, 12. 3. geen fabel, 2 Petri I: 16a. — 4. geloofsverzekering, 2 Petri I: 10a. — 5. het hoogpriesterlijk gebed, Joh. XVII. — 6. gespaard maar bewaard, Joh. XVII: 15. — 7. gelooven zonder zien, Joh. XX: 29b. — 8. stroom en banier, Jes. LIX: 19b. — 9. paulus te athene, Hand. XVII: 15—34. — 10. roem der hoop, 2 Tim. IV: 6—8. — 11. het godsgebouw, 1 Cor. III: 9b—17. — 12. de grootste levensvraag, Hand. XVI: 22—34.

Elke Leerrede is nog afzonderlijk te bekomen à 25 Cents.

CLAUDE.

EEN BEELD DES GELOOFS

DOOR

Wilha. Joha. van Ravesteyn.

Prijs *f* 1.30.

H. A. KRAMERS **alhier heeft ontvangen:**

ROME CONTEMPORAINE,

par EDMOND ABOUT,

2.e Edit. 1 vol. gr. in 8.° ***f* 2.65.**

De Eerste Editie was op den dag der verschijning geheel uitverkocht.

Bij bovengenoemde is ook voorhanden:

LA QUESTION ROMAINE,

par EDMOND ABOUT,
5.e Edit. 1 vol. gr. in 8.° ***f* 2.75.**

Préliminaires de la question Romaine de *Edmond About*,
par Petrucelli de la Gattina.
1 vol. gr. in 8.° ***f* 4.90.**

Rotterdamsche Schouwburg.

Directie: ***J. Eduard de Vries.***

DINGSDAG 13 NOVEMBER 1860:
Tweede Voorstelling van

HET GEWETEN,

Tooneelspel in 5 Bedrijven, van *A. W. Iffland.*
Gevolgd door:

De beschaafde Huisknecht,

of de mislukte Beproevingen,
Blijspel met Zang in één Bedrijf.
*Aanvang ten **half zeven** ure precies.*

WOENSDAG 14 NOVEMBER 1860:
Vierde Voorstelling van

FIDELIO,

groote Opera in 2 Bedrijven, van *Beethoven.*
*Aanvang ten **half acht** ure precies.*

Théâtre du Kruiskade.

Troisième représentation du
Théâtre Royal Français de la Haye.
MARDI 13 NOVEMBRE 1860:

LES HUGUENOTS.

Grand Opéra en cinq actes, Paroles de *Scribe.*
Musique de *Meijerbeer.*

L'orchestre du Théâtre Royal Français de la Haye sera dirigé par Mr. Jahn, son chef.

Les portes et bureaux ouvriront à 6¼ heures.

*On commencera à **sept** heures.*

L'administration du Théâtre Royal Français de la Haye s'est entendu avec l'administration du chemin de fer, pour avoir après le spectacle (11 heures ¾) un convoi qui permettra aux Dilettanti de Schiedam et de Delft d'assister à cette représentation.

Prix des Places:

Premières loges.. *f* 2.—.	Galeries......... *f* 0.5[illegible]
Parquet......... - 1.25.	

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7.20, 11.40, 3.20, 6.[illegible]
„ „ alleen n. 's Hage: 9.45 's morg., 9.40 's [illegible]
„ Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.25, 7.[illegible]
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.41, 1.30, 4.10, 6.39, 9.[illegible]
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.30, 2.15, 4.55, 7.25, 10.[illegible]

Rijn-Spoorweg.

Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.50, [illegible]
Amst. n. Utr. en Rott.: 7.25, 10.25, 12.35, 2.30, 6.15, [illegible]
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.55, 1.10, 5.20, 7.[illegible]
Utrecht naar Rotterd.: 6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.[illegible]
Gouda naar Rotterd.: 7.36, 9.34, 12.34, 2.8, 5.40, 8.[illegible]
Aank. te Rotterdam: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 6.30, [illegible]

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rott. naar Antw. en Breda: 10.15 's morg. en 3 's n[illegible]
„ Antwerpen: 7.50, 12.20, 5.35; de laatste alleen [illegible] Breda en Moerd[illegible]
„ Breda: 6.30, 12.35, 5.25; de laatste alleen [illegible] Antwerpen en Moerd[illegible]

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

VAN

DINGSDAG 13 November 1860, N°. 271.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 6den dezer maand zijn executoir verklaard:

Twee Kohieren van het Patentregt, loopende over het eerste Kwartaal, dienst 1860—61, behoorende tot de beide afdeelingen dezer Gemeente;

Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Wordende de belanghebbenden herinnerd, dat de Patenten, gedurende de eerstvolgende acht *werkdagen, van des voormiddags* negen *tot des namiddags* één *ure, door hen in persoon kunnen worden afgehaald aan het Bureau van Inkwartiering, aan de Kaasmarkt, en dat na dien tijd, ingevolge Koninklijk Besluit van den 17den October* 1820, *de bezorging aan de huizen zal geschieden door de Deurwaarders der Directe Belastingen, welke daarvoor voor ieder patentblad* tien *Cents zullen mogen vorderen.*

Rotterdam den 12 *November* 1860.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur voornoemd,

J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag 12 November.

In deze zitting is voortgezet de beraadslaging over de artikelen van het wetsontwerp, houdende eene *nieuwe regterlijke inrigting.* Vooraf is de heer van Lith de Jeude, gekozen in het district Tiel, als lid der Kamer toegelaten, nadat hij in handen des Voorzitters, als daartoe door den Koning gemagtigd, de bij de Grondwet voorgeschreven eeden had afgelegd.

Het eerst aan de orde was art. 4 van het wetsontwerp, luidende:

„Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door den procureur-generaal bij den Hoogen Raad, de procureurs-generaal bij de geregtshoven, de officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken en de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten.

„In ieder arrondissement wordt de waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten opgedragen aan éénen ambtenaar, behoudens de gevallen waarin de dienst der justitie de opdragt der waarneming aan meer dan éénen ambtenaar noodzakelijk maakt, of die opdragt in meer dan één arrondissement aan denzelfden ambtenaar toelaat.

„Bij opdragt aan meer dan éénen ambtenaar wordt het regtsgebied, waarvoor ieder hunner is aangesteld. door Ons aangewezen."

De heer *Meylink* rigt betrekkelijk dat art. de volgende vragen tot den Minister: 1°, zullen de ambtenaren waarvan sprake is in al. 2 geheel eigenaardige *hommes du Roi* zijn, of wel zullen zij zijn leden in 't parket handelende op bevel van den officier van justitie; 2°, zoo niet het laatste, zijn ze dan geheel en in alles ondergeschikt aan den officier van justitie; 3°, zullen in de gemeenten, waar reeds commissarissen van politie zijn, nog andere *hommes du Roi* worden aangesteld, en zoo ja in welke verhouding zij onderling tot elkander zouden staan? 4°, zoo bij amendement de bevoegdheid van den kantonregter mogt worden beperkt, zouden dan de bij al. 2 bedoelde ambtenaren nog noodzakelijk zijn, en zou dan niet de bestaande orde van zaken kunnen behouden blijven?

De heer *Wintgens* acht art. 4 belangrijk, omdat het instelt de invoering van een nieuw O. M. bij het kantongeregt, Na het eindverslag had de Regering te dien aanzien haar oorspronkelijk voorstel gewijzigd; het nu aangenomen stelsel echter bragt er z. i. toe, dat men nolens volens zou komen tot eene bedenkelijke uitbreiding van eene instelling, die men niet wenscht: de instelling namelijk van kantonnale commissarissen van Rijkspolitie. Spreker herinnert de bezwaren, die hij daartegen in zijn bekend geschrift had ontwikkeld. De wijziging door de Regering voorgedragen bestaat daarin alleen, dat er nu geen 66 maar 34 zoodanige ambtenaren zullen worden ingesteld, en tegen die regeling had hij bedenkingen. Vooraf echter bestreed hij de meening der Regering, dat de gemeentewet in art. 62 zou hebben afgeschaft de waarneming door de burgemeesters van het O. M. bij het kantongeregt; spreker betoogde, dat art. 62 der gemeentewet niets ten deze had beslist, vooral omdat dáár wordt gesproken van *collegie*, en de kantonregter, volgens den regel *tres faciunt collequum*, geen *regterlijk collegie* uitmaken zou. Wat nu betreft de bedenkingen, die hij had tegen de instelling zelve, betoogde spreker dat men de Burgemeesters had behooren toe te kennen eenige belooning voor de waarneming van het O. M.; dat zij wel degelijk in het algemeen zijn geschikt voor de bekleeding dier betrekking, zijnde deze noch zoo moeijelijk, noch zoo ingewikkeld om daartoe noodig te hebben een afzonderlijk geleerd, gegradueerd persoon; dat het nieuwe voorstel zou medebrengen de instelling van een ommegaand ambtenaar van het O. M., om de politie-zaken in het kanton te behandelen en alzoo een perpetuum mobile, dat echter reis- en verblijfkosten van den Lande zal vragen. Ook hij vraagt, of men aan die ambtenaren wil opdragen de betrekking van ambtenaar der Rijks politie? Volgens den spreker zou de instelling bovendien scheppen eene nieuwe reeks van sinecures, omdat de ambtenaar van het O. M. bij de kantongeregten hoogstens twee uren per week werk zou kunnen hebben, vooral indien de regtsmagt van den kantonregter werd beperkt binnen de oorspronkelijke, bij ons bepaalde grenzen, gelijk spreker verlangde.

De heer *van Eck* verklaarde zich tegen den wensch van den vorigen spreker. Met betrekking tot de gemeentewet betoogde hij, dat tot dus ver algemeen de meening heerschte, dat die wet verbood de waarneming van het O. M. door burgemeesters. Hij ontkent ook dat de burgemeesters tot het bekleeden van die betrekking geschikt zouden zijn; daartoe behoorde regtsgeleerde kennis; de moeijelijkste regtsquestien deden zich dikwijls bij de kleinste zaken voor; een onbekwaam O. M. strekte slechts om de burgerij te bemoeijelijken door het opzetten van vervolgingen, die door deskundigen niet zouden worden ingesteld.

De heer *Olivier* had ook vele bezwaren tegen de voorgedragen instelling van het O. M. bij de kantongeregten. Hij vereenigde zich te dezen aanzien met het opgemerkte door den heer Wintgens, en bestreed voorts de redenen, die de Minister tot aanbeveling zijner voordragt in zijne laatste nota had ontwikkeld. Bovenal vatte hij niet de betrekking, die bestaan zou tusschen dat O. M. en het hoofd van 't parket bij de arrond.-regtbank. Volgens hem was het best, de zaak te laten op den tegenwoordigen voet. Hij vreesde ook dat het voorgedragen O. M. zou worden een tak van de Rijkspolitie, en dit zou de geheele regeling dier Rijkspolitie later praejudicieren.

De heer *van Heiden Reinestein*, ruim twintig jaren kantonregter, verklaart dat zijne ondervinding hem heeft doen zien dat de burgemeester in den regel niet is geschikt voor 't waarnemen van het openbaar ministerie. Wat den arbeid betreft, betoogde hij dat deze was veel en omvattend, vooral in de groote kantons; die arbeid is zelfs van groot gewigt, vooral de preparatoire arbeid en al wat de executie der vonnissen aangaat.

De heer *van Lynden* herinnert hoe jaren lang geklaagd is over de gebrekkige waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten, en hoe het dus noodig is hierin herstel te brengen. De wensch, om de zaak nu weder te laten bij het oude kwam hem niet redelijk voor, en hij bestreed de meeningen daaromtrent door den heer Wintgens ontwikkeld. Ook hij ontkende dat het openbaar ministerie was bij 't kantongeregt eene zoo onbeteekenende betrekking; de zaken die het te behandelen had waren niet dood eenvoudig, en alleen een deskundige kon de betrekking zóó waarnemen, dat de burgerij niet werd bemoeijelijkt door actiën, die op geene regtskundige gronden steunen.

De heer *Elout van Soeterwoude* stelde daarop voor, om geene beslissing te nemen over art. 4, dan nadat beslist zal zijn over art. 53, houdende de competentie van den kantonregter. Dan toch zou men eerst kunnen beslissen of er afzonderlijke ambtenaren van het openbaar ministerie noodig zijn.

Hierop besluit de Vergadering om *de stemming* over art. 4 aan te houden tot na de beslissing over art. 53.

De heer *Godefroi,* Minister van Justitie, de voordragt van het openbaar ministerie bij de kantongeregten verdedigende, betoogt: 1°, dat de toestand van dat openbaar ministerie tegenwoordig zeer gebrekkig was, weshalve dan ook in vorige verslagen der Kamer en bij de behandeling der begrooting voor 't departement van justitie, herhaaldelijk was aangedrongen op de daarstelling van *vaste* ambtenaren; 2°, dat de zin van art. 62 der gemeentewet wel degelijk was, om een einde te maken aan de vereeniging van het openbaar ministerie bij 't kantongeregt met het burgemeesterschap, hetgeen duidelijk bleek overigens uit art. 92 dier gemeentewet; 3°, dat sedert de wet van 1854 de competentie van den kantonregter was uitgebreid, de waarneming van het openbaar ministerie reeds zoo drukkend was geworden, dat men al minder en minder goede burgemeesters kan erlangen; 4°, dat de werking der voorgestelde ambtenaren niet zoo luttel, niet zoo eenvoudig en niet zoo gemakkelijk was, als sommige leden hadden betoogd; ten welken einde de Minister in bijzonderheden naging al hetgeen aan den ambtenaar zou zijn opgedragen; 5°, dat de vereeniging van hoofd der gemeente-politie en openbaar ministerie niet wenschelijk was, omdat uit die vereeniging slechts zou voortvloeijen òf overdreven ambtsijver, òf, door gebrek aan lust, nalatigheid in het verbaliseren van politie-overtredingen. Hetzelfde gold van de waarneming der betrekking door de commissarissen van politie, gelijk doorgaans namens den burgemeester plaats heeft; 6°, dat het bovenal voor een alleen-regter behoefte was gesteund te worden door een ambtenaar, deskundig, ten einde eene goede wets-toepassing verzekerd zij; 7°, dat het geldelijk bezwaar, tegen de instelling geopperd, niet opwoog tegen het publiek nut dat die instelling zou teweeg brengen; bovendien verhoogde men in 150 kantons de bezoldiging der burgemeesters slechts met *f* 300, de uitgave zou niet minder zijn dan voor de aanstelling der voorgedragen 34 nieuwe ambtenaren; 8°, dat de vrees voor de opdragt van de Rijkspolitie aan bedoelde ambtenaren moet geacht worden niet te bestaan met grond; want de wet zou dit moeten bepalen en nu reeds meende de Minister te moeten verklaren, dat *hij* althans tegen deze vereeniging zich verklaarde. Alleen de wet zou dus daarover nader moeten beslissen, en zoolang dat niet was was geschied konden de bedoelde ambtenaren niet hebben het karakter van ambtenaren van de Rijkspolitie; 9°, dat de betrekking tusschen het openbaar ministerie bij het kantongeregt en der officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken gelijk staat met die tusschen den officier van justitie en den procureur-generaal bij de Hoven. Komende tot de vragen van den heer Meylink antwoordde de Minister ten aanzien van de *eerste* vraag: zij zullen niet zijn eigenaardige *hommes du Roi*, maar leden van het openbaar ministerie als alle andere ambtenaren van het openbaar ministerie; zoodat zij zullen staan *nevens* de leden van het parket. De *tweede* vraag was dus tegelijkertijd beantwoord. Wat de *derde* vraag aangaat, zeide de Minister dat het ambt van openbaar ministerie bij kantongeregten niet gelijk staat met dat van den commissaris van politie; en ten aanzien van de *vierde* vraag verklaarde de Minister, dat al werd de competentie des kantonregters beperkt, dan nog de bestaande orde van zaken niet kon worden behouden.

De heer *Wintgens* repliceerde, blijvende handhaven zijne vroegere stellingen. Ook de heer *Olivier* adstrueerde nog nader zijn gevoelen; de heer *Meylink* vereenigde zich met hetgeen nog nader was betoogd door den laatsten spreker, opdat de officier van justitie der arrondissements-regtbank belast worde met het O. M. bij het kantongeregt, des noods met benoeming van nog meerdere substituten.

De heer *Godefroy*, Minister van Justitie, beantwoordde nog nader de sprekers. [zonder dat in dat antwoord voorkwamen nieuwe elementen, die verdienen hier te worden opgeteekend.] De beraadslaging over art. 4 werd daarna gesloten verklaard. [Bij de *stemming*, die plaats zal hebben na de beslissing over art. 53, worden echter de discussien op nieuw geopend.]

De beraadslaging wordt geopend over artikel 5.

Art. 5 luidt aldus:

„Het openbaar ministerie is belast met de handhaving der wetten, de vervolging van alle misdrijven en het doen uitvoeren van alle strafvonnissen.

„In burgerlijke zaken wordt het alleen bij een beroep in cassatie in zijne conclusien gehoord, en is het ter teregtzitting slechts tegenwoordig wanneer de wet of het belang der justitie dit vordert."

Door den heer *Heemskerk Az.* is als amendement voorgesteld om het 2de lid van dit artikel te lezen als volgt:

„*Het wordt bij de behandeling in burgerlijke zaken* „*gehoord in cassatie en wijders in de gevallen bij de* „*wet voorzien.*"

De voorsteller van het amendement adstrueerde zijn voorstel, dat de strekking heeft, om art. 4 van de tegenwoordige regterlijke organisatie te behouden in het algemeen. De voorsteller achtte het niet in het publiek belang om het openbaar ministerie alléén in burgerlijke zaken bij een beroep in cassatie te hooren; door het voorstel der Regering zouden worden geabrogeerd alle bepalingen die, in de wetten verspreid, de tusschenkomst van het openbaar ministerie voorschrijven. Z. i. konden in vele gevallen tot uitvoering der wetten, — bijv. van die van 1841 op de krankzinnigen — de conclusien van het O. M. niet worden vermeden. Bovendien zou langzamerhand het gehalte dalen van de leden van het O. M., zoodra van dezen niet meer zal worden gevergd het nemen van conclusien in civiele zaken. Zijn amendement was echter zoo ruim gesteld, dat de latere herziening der wetboeken niet zou worden gepraejudicieerd op dit punt.

De heer *Wichers* miste in dit art. de bepalingen van artt. 73 en 109 van de bestaande regterlijke organisatie, ten einde aan het hof of aan den Hoogen Raad de bevoegdheid te geven tot het doen vervolgen van misdrijven bij nalatigheid van het O. M. De Minister had verklaard dat hij daarop zou terugkomen bij het Wetboek van Strafvordering, maar spreker wenschte, nu men toch de attributen van het O. M. regelde, dat deze questie reeds nu zou worden beslist. — Overigens ondersteunde hij het amendement, daar hij zich niet kon vereenigen met het stelsel, om in den regel het openbaar ministerie niet ten civiele te hooren. De conclusien van het O. M. hadden meermalen tot nut van de regtswetenschap gestrekt; terwijl de uitsluitende bevoegdheid van het O. M. om te concludeeren in strafzaken, kon leiden tot eene bovenmatige gestrengheid en partijdigheid. De afwezigheid van het O. M. bij regtspraak ten civiele maakte ook onmogelijk de toepassing der strafwet bij opschudding of beleediging aan den regter, gedurende de teregtzitting.

De heer *van der Linden* is sinds jaren overtuigd dat het O. M. in civiele zaken niet moet worden gehoord. Dat stelsel had hij steeds verdedigd en daarom zag hij met genoegen in de voordragt toenadering tot zijn stelsel. Op dat stelsel wenschte de Minister echter ééne uitzondering te maken. Niemand zou ontkennen dat regtspraak in civiele zaken moest blijven buiten invloed van het Gouvernement; deze questie domineerde het geheele stelsel, en nu betreurde de spreker dat de Minister voorstelde om de conclusien van het O. M. bij een beroep in cassatie te behouden. De Minister erkende zelf dat het doel was om het O. M. bij den Hoogen Raad invloed te doen oefenen op de regtspraak. Dat keurde spreker af; dien invloed bij de beslissing van civiele zaken achtte hij even verkeerd, als de Minister zelf dien gevaarlijk achtte bij de lagere regtscollegien. Spreker hoopte dat de Minister de tweede al. zou doen wegvallen; zoo niet, zou hij misschien in dien zin een amendement voorstellen.

De heer *van Lijnden* is voorstander van het behoud der conclusien van het O. M. In ieder geval zag hij niet in, waarom de conclusien zouden worden behouden bij den Hoogen Raad en niet bij de andere regtscollegien. Onder anderen vroeg de spreker den Minister wat bedoeld wordt met de woorden „*het belang der justitie.*"

De heer *Godefroi,* Minister van Justitie, verduidelijkte in de eerste plaats den zin van art. 5, om daaruit te betoogen, dat het amendement niet kon bereiken het doel dat er meê beoogd wordt. De zin van art. 5 is afschaffing van de conclusie van het openbaar ministerie ten civiele, behalve bij den Hoogen Raad; maar tevens blijft gehandhaafd elke bepaling in de wetten die het hooren van het openbaar ministerie vordert. Het amendement daarentegen strekte, om die requirerings-bevoegdheid aan het openbaar ministerie te ontnemen. Komende tot de vraag zelve, of conclusien van het openbaar ministerie noodzakelijk waren, beantwoordde de Minister die ontkennend, de partijen lichtten den regter voldoende voor; te veel licht verblindde; de meening van het openbaar ministerie oefende soms op den zwakken regter een verderfelijken invloed uit; de conclusien werden soms overgegoten in arresten en vonnissen, zoodat zij afbreuk deden aan de zelfstandigheid der regters. De Minister beantwoordde daarna de verschillende afzonderlijke punten, door sprekers te berde gebragt. De aanwezigheid van het openbaar ministerie was niet noodig wegens mogelijke opschudding, enz.; want ook bij het kantongeregt kon dergelijke opschudding plaats hebben; hoe zou dan daar worden gehandeld? Wat betreft het bezwaar van den heer van der Linden, de Minister was het eens dat het openbaar ministerie niet moest hebben invloed op de beslissing van civiele zaken; maar wanneer de Minister toch voorstelde het behoud van de conclusien bij den Hoogen Raad, dan had hij alléén het oog gehad *op den moreelen invloed* van het Gouvernement tot het verkrijgen van regtszekerheid en regtseenheid, in verband ook met de bevoegdheid van den procureur-generaal bij den Hoogen Raad, om in het belang van de wet cassatie aan te teekenen. Er kwam bij, dat de onafhankelijkheid van den procureur-generaal bij den Hoogen Raad gewaarborgd was door zijne onafzetbaarheid. Eindelijk zeide de Minister, dat onder de woorden „*het belang der justitie*" wordt verstaan, dat het openbaar ministerie zelf zal moeten beoordeelen of het is in het belang der justitie, dat het openbaar ministerie ter teregtzetting vertegenwoordigd zij.

De heer *van der Linden* stelde daarop als amendement voor om het laatste lid van art. 5 aldus te lezen:

„*In burgerlijke zaken neemt het geene conclusie en is ter teregtzitting slechts tegenwoordig wanneer de wet of het belang der justitie dit vordert.*"

De voorsteller herinnerde de Kamer dat de Minister zelf het beginsel van afschaffing der conclusien huldigde; maar alleen die wilde behouden van den Hoogen Raad om de regtseenheid en regtszekerheid te bevorderen. Spreker meende, dat er geen waarborg bestond dat het openbaar ministerie bij den Hoogen Raad eene voorlichting zou kunnen geven, die de Hooge Raad behoefde? Al wat tegen het behoud van de conclusien bij de vorige regtscollegien was aangevoerd, gold ook z. i. tegen het behoud daarvan bij den Hoogen Raad.

De heer *Heemskerk Az.* lichtte zijne bedoeling nog eerst nader toe betrekkelijk het behoud van de conclusien in burgerlijke zaken; naar zijne meening was de invloed, die het openbaar ministerie oefende, een wettige, een geoorloofde invloed, die op het regt bij een onafhankelijken regter geen indruk maken kon; ook meende hij dat het nemen van conclusien was in het belang der jurisprudentie. Ten aanzien van de redactie van zijn amendement merkte de spreker op, dat deze bedoelde *niet* het nu reeds voorschrijven van conclusien, maar het vrij te laten voor toekomstige regeling bij de herziening der wetboeken.

De heer *Godefroi,* Minister van Justitie, beantwoordde de sprekers nog nader, en meer in het bijzonder den heer v. d. Linden, naar aanleiding van diens voorstel. De Minister achtte het behoud der conclusien bij den Hoogen Raad in het hoogste belang van de eenheid der jurisprudentie, in verband met de bevoegdheid des procureurs-generaal om in het belang van de wet te interveniëren. Dit was des Ministers eenig motief voor zijn voorstel.

De beraadslaging daarna gesloten zijnde, ging de Vergadering over tot stemming. Het amendement van den heer Heemskerk Az. werd verworpen met 32 tegen 30 stemmen, en het amendement van den heer van der Linden met 45 tegen 17 stemmen.

Tegen het amendement van den heer Heemskerk stemden de heeren Kingma, Reinders, van Hoëvell, van Eck, Blussé, van der Veen, Heemskerk Bz., Duymaer van Twist, Meylink, Olivier, Beens, Hoynck, van Bosse, Delprat, Dullert, Thorbecke, Idserda, Westerhoff, Betz, Bots, de Bieberstein, Oomen, Hoekwater, Anemaet, Gevers Deynoot, van der Linden, van Heukelom, Kerstens, Mensonides, Hugenholtz, Nolthenius en Luyben.

Vóór het amendement van den heer van der Linden stemden de heeren Hugenholtz, Nolthenius, van Zuylen, Reinders, van Hoëvell, van Eck, Blussé, Heemskerk Bz., Duymaer van Twist, Olivier, Dullert, Thorbecke, Idserda, Westerhoff, Betz, Anemaet en v. d. Linden.

Over art. 5 werd de stemming gevraagd en werd dit art. aangenomen met 41 tegen 21 stemmen.

Tegen stemden de heeren Elout, van Hoëvell, van Lidth de Jeude, Strens, van Voorthuysen, Schimmelpenninck, Wintgens, de Lom de Berg, Wichers, de Brauw, van Heiden Reinestein, Kien, Goltstein, Cool, Hoekwater, Mackay, v. d. Linden, van Asch van Wijck, van Lynden, Heemskerk Az. en Wybenga.

Wegens het vergevorderde uur werd de voortzetting der beraadslaging verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

In den aanvang der zitting heeft de heer Mackay rapport uitgebragt over het Regeringsverslag betrekkelijk het beheer van den staat der koloniën over 1857, van Suriname, Curaçao en de kust van Guinea. Dat rapport zal worden gedrukt en rondgedeeld en over de conclusie — luidende om het stuk in afschrift toe te zenden aan den Minister van Kolonien — zal nader worden beraadslaagd.

Het wetsontwerp tot vervroegde ontheffing van goederen der Maatschappij van Weldadigheid van daarop ten behoeve van den Staat gelegde hypothecaire verbanden en dat tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de algemeene Landsdrukkerij voor 1861, heeft in de afdeelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal tot geene bedenkingen aanleiding gegeven.

Aan de leden der Staten-Generaal is door jhr. mr. P. J. W. Teding van Berkhout, wonende op den huize Hoenloo bij Deventer, toegezonden een project tot landaanwinning en bedijking van de Friesche wadden, waarvoor door dien heer op 18 sept. jl. aan Z. M. concessie is verzocht. De totale uitgaaf, voor alle de werken tot uitvoering van het project, bedraagt *f* 5,957,253 buiten de interest-rekening. Betreffende de interest-rekening valt op te merken, dat de geheele uitvoering van het project een tijdvak van verscheidene jaren zal vorderen — naar gissing welligt 20 jaren — zoodat het opgegeven bedrag vermeerderd moet worden met eene interest-rekening, welke zeer aanmerkelijk zal verschillen naar mate de opslibbing min of meer voorspoedig gaat in de eerste plaats, en in de tweede plaats naar mate een meer of minder aanzienlijk renteloos voorschot gedurende een te bepalen aantal jaren van 's Rijks wege tot uitvoering van dit project verleend mogt worden, en voldoende althans om daaruit de eerste werken tot landaanwinning te kunnen bekostigen, zoodat de interest-rekeningen eerst in het tijdvak der bedijking een aanvang zullen nemen en dus slechts over weinige jaren zullen loopen. De ontwerper vertrouwt dat men zal inzien dat het hier geldt een ontwerp van buitengewoon staathuishoudkundig belang; een ontwerp aan welks verwezenlijking een niet gering gedeelte van onzen landbouwenden stand kan geacht worden eene dadelijke behoefte te hebben; een ontwerp dat in ruime mate de strekking heeft die maatschappelijke kwalen, welke uit stilstand en bedrijveloosheid voortspruiten, in beginsel en wording te bestrijden, dat als het ware een nieuw leven zal doen stroomen, door eene geheele reeks van bedrijven en maatschappelijk vertier; een ontwerp waarvan het dus welligt slechts de minste verdienste is, dat hetzelve eene ruime bron van nieuwe inkomsten voor de schatkist belooft te zullen worden.

PROVINCIALE STATEN van ZUIDHOLLAND.

Concept-Adres betrekkelijk de verbetering van de Maas tot aan Zee.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

§ 1. De Staten der Prov. Zuidholland hebben de vrijheid genomen zich in der tijd tot uwe Vergadering te wenden, ten einde zich krachtig te verklaren vóór het tot stand komen van de destijds aanhangige wet tot bekrachtiging van sommige artikelen der concessie voor den Zuider-spoorweg.

Ofschoon nu dat ontwerp niet tot wet is verheven zoo wordt, door de later aangenomen spoorwegwet, het uitzigt geopend eene zeer ruime spoorwegverbinding in ons Land te zien tot stand komen.

§ 2. Zal nu evenwel die spoorwegverbinding voor Nederland in het algemeen, en meer bijzonder voor Zuidholland, werkelijk dat nut afwerpen, dat men er zich van voorstelt, dan is het een hoofdvereischte, dat er met zorg worde gewaakt voor eene verbetering van de gemeenschapswegen te water.

Zullen de spoorwegen met voordeel worden geëxploiteerd, en de daaraan ten koste te leggen schatten niet als vruchtelooze kapitalen moeten worden beschouwd, dan moet, in de eerste plaats, zorg er voor gedragen worden, dat de gelegenheid tot toevoer uit en naar zee in behoorlijken staat worde gebragt. Het is dan ook van het uiterste belang, dat van dien kant alle belemmeringen worden uit den weg geruimd en dat aan de scheepvaart de meest mogelijke gelegenheid worde gegeven om van hare zijde tot den bloei der spoorwegen te kunnen bijdragen.

§ 3. Waar inzonderheid voor Zuidholland, als meer bepaaldelijk in het bezit van den transito-handel, het belang bij de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, zoo zeer in het oog springt, zal het wel overbodig zijn te verklaren, dat de Prov. Staten van dit gewest met het grootste genoegen de aanbieding van het desbetreffende wetsontwerp hebben gezien.

Uit die aanbieding blijkt toch, dat bij de Regering althans het voornemen bestaat om dien verbeterden weg te doen aanleggen, en hebben dan ook de Prov. Staten met de meeste belangstelling van het ingediende wetsontwerp kennis genomen.

§ 4. De Staten van dit gewest willen in geene beoordeeling treden van art. 1 van het wetsontwerp, handelende over den Amsterdamschen waterweg. Zij begrijpen dat dit niet tot hare roeping behoort, maar hebben gemeend alleenlijk hare aandacht te moeten vestigen op art. 2, waarbij van den Zuidhollandschen waterweg sprake is, en waarbij het vooruitzigt wordt geopend, de uitvoering van dit zoo zeer gewenscht werk te zien ondernemen.

§ 5. Hebben de Prov. Staten het van haren pligt geacht om in der tijd de spoorwegverbindingen voor te staan, zij achten zich niet minder geroepen, om, bij een werk, waarbij Zuidholland ongetwijfeld in even groote mate belang heeft, ten krachtigste bij uwe Vergadering op de aanneming van de voorgestelde verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee aan te dringen.

§ 6. Het is toch overbekend, dat de toestand van dien natuurlijken gemeenschapsweg naar zee thans zoodanig is, dat de achteruitgang van de Zuidhollandsche scheepvaart en het verval van de koopsteden aan de Maas, wier handel daarmede in het naauwste verband staat, daarvan het onvermijdelijk gevolg zullen zijn, indien niet bij tijds doelmatige voorzieningen worden getroffen.

§ 7. Niet alleen deze provincie echter, maar geheel Nederland heeft er het grootste belang bij dat de Zuidhollandsche handel niet in de waagschaal worde gesteld.

Het is eene onbetwistbare waarheid, dat de voordeelen, welke ook de transito-handel afwerpt, niet uitsluitend door die steden worden genoten, waar meer direct de zetel daarvan gevestigd is. De voordeelen verspreiden zich in ontelbare vertakkingen over geheel Nederland en talrijke bronnen van welvaart worden daardoor geopend.

Een achteruitgang van den handel in Zuidholland zoude zich spoedig over het geheele Rijk doen gevoelen, en in de eerste plaats zoude de verminderde opbrengst van alle Rijksbelastingen, waarin door Zuidholland zoo belangrijk wordt bijgedragen, zich aan de schatkist openbaren.

§ 8. Bij den aandrang tot het verkrijgen van spoorwegen is herhaaldelijk gewezen op de concurrentie van het buitenland, en inzonderheid op die van Antwerpen.

Die aanwijzing is in minstens even ruime mate van kracht, wanneer het de verbetering van den waterweg geldt. Wat zal het baten, indien wij al met spoorwegen met onze naburen kunnen wedijveren, wanneer men aan den anderen kant de gelegenheid om het vervoer langs die spoorwegen te doen, belemmert door onze scheepvaart in eenen toestand te brengen, waarbij zij zoo zeer bij die onzer naburen zoude moeten achterstaan.

§ 9. Ook om die reden achten de Staten het van het uiterste gewigt, dat de verbetering van den waterweg tot stand kome. Dan toch zal er een werk worden ondernomen, dat als 't ware één geheel met de spoorwegen uitmaakt. Het spoorwegnet in ons Land, zonder de verbetering van den waterweg naar zee, is een onvolledig werk en zoude in de ondervinding blijken nooit dat nut te hebben dat men van een zoo kostbaar werk verwachten mag.

§ 10. De Provinciale Staten achten het overbodig de door hen aangestipte punten breeder te ontwikkelen.

Zij hopen genoegzame gronden te hebben aangevoerd tot regtvaardiging van den ernstigen aandrang, waarmede zij vermeenen uwe Vergadering te moeten verzoeken uwe goedkeuring te willen hechten aan de voorgestelde verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee.

Hetwelk doende,
De Provinciale Staten voormeld.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.